National Library of Canada
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4 JAN 9 1985
DIVISION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 50 (1815) 1984 | NELJAPÄEVAL, 13. DETSEMBRIL — THURSDAY, DECEMBER 13 | XXXV aastakäik

Alfred Sepa oma perekonna keskel. Vasakult — Arvo Niitenberg, Erik Luksep, Vaige Niitenberg, Anita Luksep, Alfi Sepa, Helen Sepa, Alfred Sepa medaliga, Imbi Lodge, Lorne Lodge, Linda Niitenberg. (Pildilt puuduvad pojad Tarmo ja Valdor Sepa). Foto — Elna Kungla

Üle saja huvilise oli tulnud kuulama Eesti Majandusklubi kõnekoosolekule Eesti Majja. Vasakul seisab klubi esimees Hugo Later. (Lähemalt lhk. 3) Foto — S. Preem

Mürgitatute arv Indias kasvab

Gaasimürgituse tagajärjel surnute arv on tõusnud juba 2250-le ja nende arv suureneb keskmiselt 30 võrra päevas. Haiglates ravil on kuni 100,000 mürgitatut, kelle elu püütakse päästa.

Mürkgaas pääses välja Union Carbidi tööstuses Bhobalis 3. dets. ühest kõrgrõhu tsisternist ja levis üle suure maa-ala, mürgitades inimesi ja loomi selles piirkonnas. Üle 350.000 inimese põgenes või evakueeriti. Mürk gaasi väljavoolu põhjust pole veel suudetud selgitada. Union Carbidi president Warren Anderson, kes tahtis sõita kohale ülukorraga tutvumiseks, peeti kinni India ametivõimude poolt, kuulati 6 tundi üle ja saadeti maalt välja tema enese julgestuseks. Kardeti, et kohapeal märatsev rahvas võiks mõista tema üle omakohut.

Union Carbidi tööstus Bhopalis on ehitatud samal kujul ja samade julgestusreeglite kohaselt, kui sama kompanii mitn tööstused Ühendriiges. Väärtus umbes $9 miljardit.

Gaasimürgituse kahju inimeludes ja varanduses hinnatakse Indias $15 miljardi peale. Vastav nõudmine Union Carbidi firma vastu on esitamisel India valitsuse poolt.

Deklaratsioon Vancouveris:

Punavõimu esindajate vastuvõtt „Meie Kodus" kahetsetav eksitus

Laupäeval, 8. detsembril peeti Vancouveri eesti organisatsioonide esindajate koosolek 17-ne osavõtjaga, nende hulgas Torontost sõitnud Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esimees Laas Leivat. Koosolekut, mis peeti Kirikufondi ruumes, juhatas EKN abiesimees Lääneranniku, Enno Lepnurm.

Koosolekul, mis ajakirjandusele oli kinnine, võeti üksmeelselt vastu järgmine deklaratsioon:

„Vancouveri organisatsioonide kohal viibivad esindajad käesolevaga tunnistavad, et A. Mere, V. Beekman'i ja teiste punavõimu esindajate vastuvõtt „Meie Kodus" oli kahetsetav eksitus. Samuti kinnitab koosolek, et alates käesolevaga deklaratsiooni jõustumisega igasugune avalik diskussioon, artiklid ja lugejakirjad ajalehtedes lõpetatakse meie poolt ning Vancouveri eestlaskond ulatab käe ühises koostöö vaimus. Read koonduvad jälle ja elu läheb edasi normaalselt. Koosolek soovib kõikidele rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat kaasmaalastele nii kodus kui välismaal."

„Niiditõmbajad" kasutasid ära Vancouveri eestlaste külalislahkuse

VANCOUVER („Meie Elu" kaastööliselt) — Mis juhtus Vancouveri eesti ühiskonnas 11., 12. ja 13. novembril? Vastus sellele küsimusele koorub välja asjaosaliste küsitlemisest ja annab selgema pildi kui senini avaldatud puudulikust informatsioonist tingitud napid teated.

Sündmused said alguse okupeeritud Eestis, kus valiti reisigruppi inimesi, kellel on sugulasi ja tuttavaidsõpru Vancouveris. Nii oli esinejate võimalik tulek siin ammu teada, see aga jäi perekondlikule tasemele.

Septembris võttis ühendust Eesti Kirikufondiga telefoni teel Kanada-N. Liidu Sõprusühingu tegelane George ja tahtis teada, kas nad on huvitatud kodumaalt tulevate kunstnike esinemisest. Sellest kõneldi koosolekul ja mainiti, et kirikusse võib igaüks tulla ja pakume pärast ka kohvi, nagu siin alati tehakse. Ja sinna see jäi.

Kaks nädalat enne esinemist võttis George uuesti ühenduse, seekord Vancouveri endise rahvatantsu õpetaja Veera Õunapuuga, kellega ta oli tegutsenud Vancouveri Folk Society's rahvusgruppide esinemistel. George on ukrainlane, elab Burnaby's ja on laulnud esinemistel kooris. Seekord oli George nõudnud, et kui tahate meiega kohtuda ja lubate „Eesti Kodus" esineda, siis tulevad nad ainult sel juhul, kui neid sõbralikult vastu võetakse. Pr. Õunapuu ei teinud mingit kokkuleppet, põhjendudes seda sellega, et ta ei ole enam rahvatantsu õpetaja ja andis ainult teate edasi.

Järgmiseks etapiks oli esinemine pühapäeval, 11. novembril North Vancouveri Community Hall'is, millest võttis osa ka arvukalt eestlasi, kuid vabu kohti oli siiski küllalt.

Siinsed esinejate sugulased ja sõbrad olid toonud esinejatele üleandmiseks ka lilli. Lillede andja oli aga ilmselt kogemusteta noormees. Kui lavale ei ilmunud küllalt aegsalt kunstilisi juhte, siis sattus noormees segadusse ja andis sületäie roosasid roose esinejate kõrval seisvale medalite ja ordenitega ülekuhjatud politruk Meri'le! Samal momendil ilmusid lavale kunstilised juhid, kes roosidest ilma jäid.

Järgmisel päeval oli ette nähtud linnaga tutvumine ja ärides sisseostmine. Sellest keeldus kategooriliselt abielupaar Peekmann'id, kellel olevat Eestis kõike rohkem ja saadaval. Õhtul tegi neile vastuvõtu tuntud ärimees, hotelliomanik ja Kirikufondi auliige Jacob Kempi.

„EESTI KODUS"

Teisipäevaks oli kodumaa rühmal ette nähtud sõit Victoriasse. Kuna aga ilm ei olnud selleks soodne, siis oli sõit Victoriasse ära jäänud. Pühapäevasel esinemisel oli ülesse kerkinud mõte tuua kodumaa noored teisipäeva õhtul „Eesti Kodusse", kus oli ka Vancouveri rahvatantsijatel korraline harjutus ja pakkuda neile kohvi ja kohvikõrvast, vastastikust tutvust sobitada ja vestelda. Esinemisi ette nähtud ei olnud. Kohvilaua korraldamine Vancouveris on väga tavaline ja „Eesti Kodus" kokkutulemine pole kunagi takistustega seotud olnud. Pealegi peetakse teisipäeval mitmete organisatsioonide juhatuste koosolekuid, rahvatantsu harjutusi, noorte palvetundi ja hoovipoolsed uksed on kõik avatud.

Kohvilaud allruumides kujunes väga rikkalikuks, kuid kohvi oli tehtud vaid natuke, sest paljusid ei oodatud, kuna võis arvata, et tulevad ainult noored. Vancouveri rahvatantsijad jätsid harjutuse ära, kartuses et neid kasutatakse ära poliitiliselt. „Eesti Kodu" aulas oli aga näha jäutamas kodumaa rühma, fotograafi ja ajakirjanikke ja ka pillimeest lavale pilli toomas ja pinki sättimas. Ja siis hakkas rahvamass kogunema. Mart Pungar avas ka eesukse ja hakati toole ritta sättima ja alles siis saadi teada, et külalised esinevad! Hiljem siiski oli selgunud, et Arnold Meri oli annud noortele käsu kaasa võtta rahvarõivad ja pillid! See oli Vancouveri eestlastele — ka nendele, kes kohvilaua tegid — täielikuks üllatuseks. Ja et käest ära läinud asja viisakaks muuta, öeldi ilusti teretulemast (dr. Ruus) ja tänati lõpuks ka Eesti Seltsi nimel! (Seltsi esimees Raymond Rannala). Esineti küll ainult eesti loominguga.

Ainuke vastuoluline episood leidis aset pärast esinemist allruumides, kui kohale ilmus õpetaja Thomas Vaga. Õp. Vaga sekkumine ilmselt kõikidele ei meeldinud ja nende käitumine jättis soovida.

Kõige inetum kogu õhtu jooksul oli kindlasti moment, kui ülal kirikus õpetaja pere koos noorte palverühma liikmetega laulsid „Püha, püha, püha" ja varsti pärast alustas seltskond allruumides lauluga „Nii ajaratas ringi käib".

Päev hiljem lahkus protestiks juhtunu üle Kirikufondi juhatus täies koosseisus. Kaks päeva hiljem olid kolm protesteerijat siiski nõus uude juhatusse kandideerima! (Luise Kibuvits, Lia Indla ja Rudolf Olljum — neist kaks viimast võtsid osa ka vastuvõtust).

ARVAMISI

Nüüd on olukord selline, et Vancouveri eestlaskond tahab aega, et seda kõike unustada. Need, kes aktiivselt vastuvõtust osa võtsid, ei leia, et midagi valesti tehti, peale selle, et puudus organiseerija ja „niiditõmbajateks" kujunesid kodumaa politrukid. Teiste sõnadega — üsna süütu ettevõte läks käest ära. Küsitakse, kas peame kodumaa noortele selja keerama ja nende vastu protesteerima, kuigi teame, et ilma politrukkideta nad välismaale ei saa. Üle kõige tahavad nad, et meie juhtivad keskorganisatsioonid annaksid praktilisi juhtnööre, mida teha, et sõbra käsi ulatada kannatavale kodumaa rahvale, kes teisiti ei saa, kui olla

(Järg lhk. 8)

Ainukene eestlane

Alfred Sepa sai Ontario teenetemedali

Eesti Abistamiskomitee Kanadas esimehele Alfred Sepa'le oli 8. detsember suur päev. Pidulikul tseremoonial anti talle üle Ontario Bicentennial medal teenete eesti ühiskonnale. Alfred Sepa on ainukene eestlane 1984- ja hulgas, kes said selle kõrge tunnustuse möödunud nädalal.

Ontario valitsuse liikmed andsid üle medaleid tseremooniatel mitmes kohas. Alfred Sepale andis medali üle min. Robert G. Elgie Scarboroughs Ramada Renaissance hotellis laupäeva õhtupoolikul kus nende saajaid oli ligi 70. Kohal olid tv-kaamerad ja ajakirjanikud. Alfred Sepa-t küsitles „The Sunday Sun" esindaja ja järgmisel päeval ilmus lehes tseremoonia kirjelduse raamis tema pilt ja jutuajamine. Selles üteldakse, et 77-aastane Alfred Sepa on 33 aasta kestel aidanud ehitada 11 000 suurusele eesti rahvusgrupile ja nüüd ta taotleb saada raha 2,4 miljonilisele eesti põetuskodule.

EESTI MAJAS

Pärast medalite väljaandmise tseremooniat hindasid eesti ühiskonna esindajad Alfred Sepa teeneid sõnavõttudes Eesti Majas. Koosviibimisele, mille olid korraldanud tema tütred ja väimehed, oli kutsutud Eesti Abistamiskomitee Kanadas juhatus, „Ehatare", A/S Eesti Maja esindajad jt. Pärast palvesõnu Tiit Trallalt avas sõnavõtud EAK juhatusliige Leo Puurits, loetledes „ausambaid", mida Alfred Sepa püstitanud eesti rahvusgrupile: Eesti Kodu, „Ehatare", Eesti Maja. Ta jagas kiitust ka pr. Sepale, kellele olid lillekorvid EAK juhatuselt ja „Ehatare" juhtkonnalt. Hinnates perekonda, kes aidanud kaasa Alfred Sepa seltskondlikule tööle, kõneleja märkis, et tema väimehed on kõrgetel positsioonidel Kanada majandusettevõtetes – Vaige Niitenbergi abikaasa Ontario Hydro eksekutiivne viitsepresident ja Imbi Lodge abikaasa suurfirma IBM juhatuse esimees. EAK abiesimees Otto Randmäe andis kingiks nägusa karbi „medali hoidmiseks."

Vahepeal sai sõna ka Alfred Sepa ise, kes oma elukäigust kõneldes ütles, et ta noorena tahtis saada kirikuõpetajaks. Olles pärit mitte rikkast talust ja lasterikkast perekonnast, kus isa tegi sepatööd, oli aga soov, et ta käiks isa jälgdes. Alfred aga läks ehitusalale.

NOORIM VALLAVANEM

Käis hariduse täiendamiseks kursustel, võttis osa seltskondlikust tegevusest, valiti vallavolikogusse ja Virumaa kõige nooremaks vallavanemaks. Pagulasena Rootsis rakendus eesti organisatsioonides ja kui asus Kanadasse valiti varsti A/S Eesti Maja juhatusse. Jutustades oma tegevusest, Alfred Sepa tõstis esile koostööd arhitekt Guido Laikvega, kes oli üheks tõukejõuks, et EAK maa-alale hakati ehitama Eesti Kodu ja „Ehataret".

Et Alfred Sepa töö meie rahvusgrupis leidis Ontario 200-a. juubeli puhul hindavat tähelepanu siinses ühiskonnas, selles on suurimad teened „Ehatare" abijuhatajal Elna Kunglal, kes tegi vajaliku ettepaneku. Talle andis Linda Niitenberg üle kimbu roose. „Ehatare" juhataja Olev Tralla iseloomustas Alfred Sepat kui osavat juhti, kes hakkama saab ka keerulistes ja rasketes olukordades. Lõpuks A/S Eesti Maja esimees Osvald Piil meenutas Alfred Sepa teeneid eestlaste ühiskodus ja ütles, et tal seisab ees veel üks ülesanne — ehitada uus Eesti Maja.

Alfred Sepa Ontario Bicentennial medaliga.

AK KORRALDUSEL

CAPRIKORNIUS - JÕULUPUU

BAAR ● SUUPISTED
„TARKUS" ORKESTER

21. detsembril s.a.
Tartu College's
kell 8 õhtul
Sissepääs $6.00

KONTSERT * BÜROO

Pühapäeval, 17. veebr. kell 3.30 p.l. Faculty of Music, Walter Hall, Queens Park

KÄBI LARETEI KLAVERIKONTSERT

Reserveeritud pääsmed $12.00 ja $10.00 saadaval ettetellimisel aadressil: Eesti Kunstide Keskus, 958 Broadview Ave., Room 203, M4K 2R6.

Kontserdile järgneb ÕHTUSÖÖK Le Rendez-Vous restoranis. Palume registreerida samal aadressil.

KONTSERTPILET ON ILUS JÕULUKINK

MAGDA PIHLA MAALID

UUED JA VANAD

STUUDIO-NÄITUS reedel, 14. dets., laup., 15. dets. ja pühapäeval, 16. dets. kell 12—5 p.l.

Aadress: 33 McNairn Ave. (Yonge & Yonge Boulevard)

Tel. 489-8163

TERETULEMAST KÕIGILE!

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House,958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6
Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J.,USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, lekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Kaks ärigeeniust kõrvuti

Asetudes geograafiliselt kõrvuti on Kanada ja USA majanduslikud fenomeenid, milliste arengukäik võiks suhteliselt sarnane olla. Mõlemil maal on rikkalikud loodusvarad ja inimlikud ressursid, mis on saanud tehnilise ettevalmistuse toodangus ja juhtimises tohiksid maailma tippude hulka kuuluda. Kuid paistab, et kahe maa vahel on silmnähtav vahe. Juba seegi, et USA jõudis, võib-olla ajutiselt, oma majanduskriisist üle. Kanada majandus on endises ummikus koos kaasuva tööpuudusega.

See on ka mõistetav, kui tähelepaneliku vaatluse tulemusel konstateerida kahte olulist vahet. Esiteks on USA-s 240 miljonit elanikku. Kanadas on ainult 24 miljonit elanikku. USA oma 240 miljoniga suudab toota vähemalt kümme korda niipalju kui Kanada. Vastavalt sellele on USA vaba kapitali hulk paljukordselt suurem kui Kanada vabakapitali hulk. Sellest tulenevalt on nn. riisikokapitali kogus USA-s peagu piiramata. USA riisikokapital on kergemini kättesaadav ja see haarab kinni uutest rakenduslikest ideedest ja teeb end kättesaadavaks.

Kuid tuntub ka, et USA ärimehelik geenius on silmapaistvam kui Kanadas. Näiteid võiks tuua paljudelt aladelt, kus julgelt kerkib uusi majandusmehi, kes algavad piskult ja paisuvad aastatega suureks. Aktsiakapital tundub olevat USA-s kättesaadavam kui Kanadas. Kuid ka oma siseturg on suurem. Kõik ei ole USA-s ainult kokkuhoid, mis kapitali juurde ei meelita. Dünaamiline ekspansioon omab kapitalile hoopis suurema mõju.

Alles see oli, kui Ontario tervishoiuminister ringsõidu Ontarios tegi. Selle tulemuseks oli 1000-nde voodikoha likvideerimine haiglate juures. Mis on vahepeal juhtunud haiglatega USA-s? Tervelt 20 protsenti USA haiglatest on praegu erakapitali käes ja need töötavad puhaskasuga. See tähendab seda, et heategevate organisatsioonide haiglad on järjekindlalt taganemas tervishoiu areenilt, sest need ei jaksa puudujääkideta töötada, rääkimata puhaskasudest.

Ka Kanadas on vähemal määral erahaiglaid, mis asutatud arstide poolt. Kuid erakapitaliga töötavad erahaiglad USA-s ei piirdu anult otsese haiglaraviga, vaid kanduvad üle ka tervishoiu teistele aladele ja isegi arstiriistade toodangusse. Nad paisutavad end ka ravilavõrguks samuti nagu toitainete ahelikud ja saavutavad sellega kokkuhoidu üldadministratsiooni ja haiglamaterjalide sisseostu alal.

Üks agressiivsemaid sarnastest organisatsioonidest on nn. „Humana", mille 1984.a. läbikäigud olid 2,6 miljardit dollarit. „Humana" omab 91 haiglat 22-es osariigis. Veelgi suurem on Hospital Corp. of Ameerika 4,2 miljardi dollari suuruse läbikäiguga. „Humana" suutis teha 193 miljonit dollarit profiiti ja need tulemused tõmbavad üha juurde uut aktsiakapitali. „Humana" töö printsiibid on: püsivus, kvaliteet ja suured läbikäigud ja majanduslikult kättesaadav hoolitsus.

Siin ongi see vahe ärimehelikus geeniuses USA-s ja Kanadas. Ontario tervishoiuminister kustutas provintsi piirides 1000 voodikohta, et omadega välja tulla. USA haiglaahelikud taotlevad võimalikult suuri läbikäike, mis tähendab ka võimalikult suurearvulist voodite kohti. Alles neil päevil demonstreeris Scaborough haigla Toronto TV-s oma ruumikitsikust, kus haiged peavad leppima voodipaikadega koridorides ja pidevalt tuleb harrastada hädaolukorra haigete tagasisaatmist, sest ruum lihtsalt puudub.

Ka on erahaiglad piiranud laboratooriumide analüüse senise kolme pealt ainult ühele. Teoreetiliselt võiks karta, et ühe analüüsi juures kasvab eksitusriisiko. Ometi on USA arstid olukorrast rahuldatud. Kas on USA-s paisuv erahaiglate võrk igas aspektis alati rahuldav, peab näitama tulevik. Paistab siiski, et haiglaravi ja arstiabi on toodud suurematele hulkadele kättesaadavasse ulatusse ja see on parem, kui ainult osaliselt avatud haiglate uksed, sest keegi on kusagil teinud kokkuhoidu.

See ongi Kanada ja USA ärigeeniuse vahe ja on iseloomustav, eriti niisugusel tundlikul alal nagu seda on arstiabi ja haiglaravi.

V.

ÄRGE JUHTIGE AUTOT JOOBNUD OLEKUS.

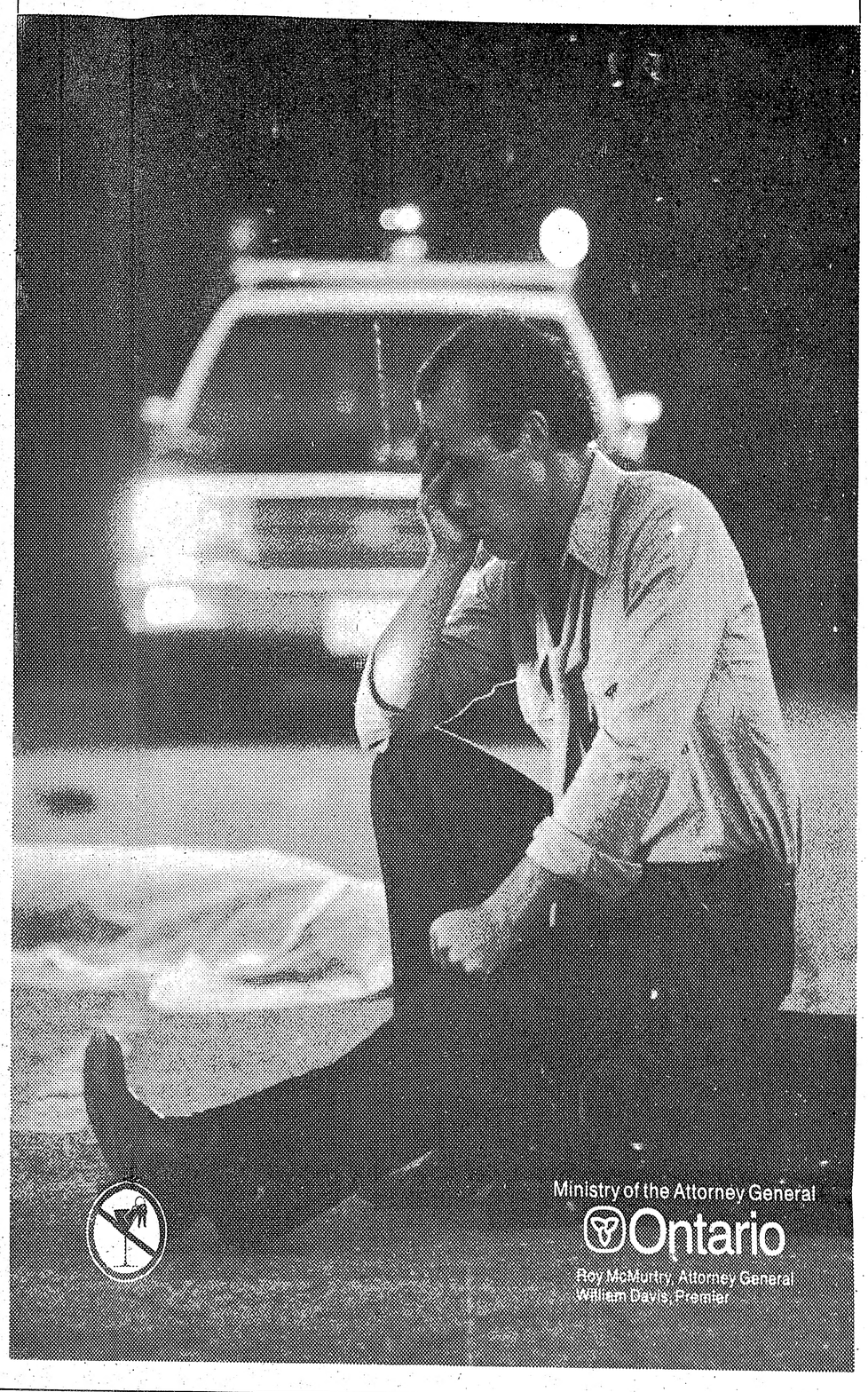

Ministry of the Attorney General
Ontario
Roy McMurtry, Attorney General
William Davis, Premier

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Saduserid ja variserid

Päris huvitav oli lugeda õp. Heinsoo maailma lõpu kuulutust ja Vally Johanson'i Piibli ajaloo selgitust. Mõlemad näivad olevat eriteadlased omal alal.

Kooliajast on ju väheke meelde jäänud Saalomoni tarkusest, noore isamaaliku lese Juuditi kangelaslikust kahe mõõga hoobiga Holofernese pea otsast äralöömist, ning voorusliku naise Susanna vastupanust kahele lihahimulisele vanamehele. Küll seal oli teisigi põnevaid lugesid, mis värskendamist nõuaksid. Kuulsate kunstnikkude Veronese, Caravaggio ja Tintoretto maalid teevad need lood elavaks.

Vaatasin vähe entsüklopeediat ja Joan Comey „Who is who in old Testament" ja minu pettumuseks nad ei pea üldse lugu Apokriiva raamatutest. Nende raamatute Piiblisse sissesattumise kohta võivad pikemalt eriteadlased sõna võtta.

Sorisin Will Durant'i „Caesar and Christ" ning hoopis teistsugune ettekujutus jäi mulle variseridest ja saduseridest. Nagu ma aru sain, oli tolleaegses etnilises mosaiigis semiitide ühiskonnas ilmalik ja usuline võim omavahel seotud. 71-liikmelise suurnõukogu eesotsas oli ülempreester, kes algul nimetas liikmed preestrite aristokraatiast. Juudid tunnistasid suurnõukogu võimu täielikult. Ülemvalitsused, roomlased ja teised maavalitsejad, tunnistasid selle võimu kui juut eksis juudi vastu. Suurnõukogu võis isegi langetada surmaotsust. Nagu igas saadikutekojas, nii olid ka seal konservatiivid ja liberalid – saduserid ja variserid. Õigemini need olid erinevad sektid.

Saduserid, koos kõrgemate preestritega ja suuremate kirjatundjatega moodustasid ülemkl si. Nad nõudsid kirjutatud seaduste (Torah) ranget täitmist. Kuid ei nõudnud suuliste traditsioonide ega aja jooksul lisatud usukommete täitmist. Saduserid kahtlesid suurematuses ja pidasid lugu headest asjadest maa peal.

Saduserid kutsusid variserideks neid, kes olid truud Makabeide seadusele. Variserid olid järelandmatud ja leebed samal ajal. Nad püüdsid seadust kohandada aja nõuetele, kuid nõudsid suuliste traditsioonide täitmist. Variserid elasid lihtsalt, paastusid ja pesid endid usinasti.

Kuulus ajaloolane, Josephus, kes oli ka variser, defineeris varisere kui juute, kes olid rohkem usklikud kui teised. Varisere peeti juutluse moraalseks jõuks, kes püüdsid vältida assimilatsiooni ja väljasuremist.

Oleks huvitav teada ilmalikkude ajaloolaste arvamust ja kuidas variseridest said rabid ning purustatud maa rahva karjased.

HEINO LESTAL

Eestluse hoidmiseks on vaja uusi ideid ja vahendeid

Lugedes kirjeldust EKN arutlusest „Mis suunas eestlus?", pani mind mõtlema, kas meie ei-ole hiljaks jäänud sellise arutlusega. Uusi ideid ja vahendeid eestluse hoidmiseks oleks ammu vajatud.

Esiteks pole küllalt rõhku pandud sellele, et keel on kultuuri põhjaks. Kui vanemad eestikeelse jutu sees ingliskeelseid sõnu või isegi lauseid kasutavad, siis tahest või tahtmata jääb lastel selline mulje, et eesti keel ei ole ka neile vajalik. Kui organisatsioonides aga küllalt rõhku pannakse keele kasutamisele, nii et lastel isegi mõttesse ei tuleks inglise keelt teistega rääkida, siis hakkaksid nad ehk isegi uurima, miks vanemad inglise keelt kasutavad.

Et sellist huvi tekitada, eesti koolides ei tohiks nii suurt rõhku panna grammatika reeglite tuupimisele. Palju tähtsam on sõnatagavara arendamine ja grammatika kasutamine. Keeletundides tuleks rohkem rõhku panna arutlustele, mis väiksel määral sõnatagavara pingutavad. Grammatika tundides selle asemel, et õpilastel lasta tegusõna käänata, oleks palju väärtuslikum neile anda kirjutisi, milles kõik tegusõnad infinitiivina on antud ja lasta nendel vastavalt mõtteseosusega neid käänata. Muu hulgas võiks ka mänge eesti keelde tõlkida, et keelt ja üldteadmisi arendada. „Monopoly" töötaks väga hästi Tallinna tänavate nimedega. „Risk'i" võiks kasutada Eesti ja ta naaberriikide kaarti enda mängulauaks. Samuti töötaks „Trivial Pursuit" hästi eesti keeles.

Teised organisatsioonid ei ole sugugi mitte paremad. Rahvatansurühm „Kungla" on aastaid juba väga seltskondlikult tegutsenud. Võiks isegi öelda, et tullakse tantsima rohkem selle pärast, et teisi kohata ja pärast koos kõrtsi minna. Samuti pole tantsu tase viimaste aastate jooksul paranenud. Rohkem rõhku tuleks tantsule panna. Võib-olla võiks isegi esinejatel lasta uurida eesti rahvatantsude ja rahvarõivaste ajalugu, et huvi tantsu vastu suurendada. Kui mõelda ka selle peale et „Kungla" suurlavastused ei aita isegi arengut, sest samu põhivigu on tehtud juba aastaid, on tõesti kahju. Alati tuuakse suur hulk tantsjaid lavale ja pannakse mittejutustavalt lavale seisma, kuna jutulõnga seletab kas rääkimine või liikumine, aga mitte tants. See näitab, et elukutseliste tantsurühmituste võtteid ei ole isegi uuritud, rääkimata rakendamisest. Kahju on ka sellest, et noored ei ole vaevaks võtnud teistelt õppida, muidu ehk oleks lootust, et asi paraneb.

Skautluses ja gaidluses on ka vigu. Eesti skaudid on liitunud kohalike skautühingutega. Selle tagajärg on olnud, et eesti skaudid kasutavad võõrkeelseid põhiraamatuid ning nende tegevus on mõjutatud neist. Palju väärtuslikum oleks olnud moodustada Ülemaailmne Eesti Skautide ja Gaidide Ühing, mis oleks võinud olla täitsa iseseisev kohalikust skautlusest. See oleks võimaldanud igal pool eestikeelse põhiraamatu kasutamist. See raamat oleks saanud siduda skautide põhiteadmisi eesti kultuurija, seega täites kahte väärtuslikku otstarvet.

Üks hiljem tekkinud probleem on seotud Ülemaailmsete Eesti Päevadega. Baltimore'i ja tänavused Toronto pidustused olid mõlemad seotud kohalike suursündmustega. Eesti Päevad on võimalus suureks kogunemiseks, kus kõik saavad kasvada paremaks eestlasteks. Sündmus peaks olema suunatud eestlastele ja rõhutama eestluse tähtsust. Juba märgi kavandeist võis oletada, et Toronto pidustus on suur pugemispidustus, kus lauldakse terve nädal tänulaulu kohalikele, et nad lasksid Eesti Päevadel Torontos toimuda. Et kohaliku ajakirjandusega ühendust pidada, võiks olla toimkond, kes neid informeerib ja kavaraamatud võiksid olla mitmekeelsed, võimaldades teadustajail ainult eesti keelt kasutada. Samuti tuleks noori organiseerida, nii et nad ainult kõrtsis ei istuks. Nendele tuleks enne pidustusi põhjalikumalt üritusi kirjeldada ja neid gruppidena organiseerida neist osa võtma. Eesti Päevad peaksid tugevalt eestlastele suunatud olema ja toimuma iseseisvalt kohalikest juubelitest või mitte selles asukohas juubeliaastal. Nii on kasud kõige suuremad eestlastele, ükskõik, kui palju neid ka kokku ei tule.

Kokkuvõttes, eestlased paguluses on moodustanud sureva ühiskonna, ilma et nad selle peale oleks aegsasti mõelnud. Et olukorda päästa, tuleks neid ülalmainituid ideid rakendada. Vaatamata sellele, et ma ei poolda eestlastele suunatud ajakirja, nagu „Esto America", näitab see ajakiri, et noortel on huvi eestluse vastu. Kui saaks noored jälle keelt rääkima panna, siis on lootust, et eesti kultuur veel nii pea ei sure.

MEHIS KIVILO

Eksitus lausete järjekorras

On huvitav lugeda B. Bockfeldti kirja „Meie Elus" nr. 46. Kui Teie olite see isik, kes 22. sept. 1944 Nõmme-Risti teel teatas põgenejaile punaväe tankide tungimisest Tallinna, siis – hilinenud tänu Teile! Ilma selle teateta me poleks vist mitte küllaldase tempoga edasi sõitnud ega vaenlase eest pääsenud.

(Järg. lhk. 3)

Hiljuti avatud EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)
SOOME PAGAR
Saadaval —
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonsai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. ● Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. ● Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. ● Suitsukalkunid tellimise peale.
Omanik ÅKE SAARINEN

Teheranis vabastati pantvangid

Iraani rünnakrühm ründas Teherani lennuväljal Kuwaiti reisilennukit ja vabastas terroristide käest 9 viimast reisijat, keda terroristid hoidsid pantvangidena ja ähvardasid mõrvata, kui Kuwaiti valitsus ei vabasta vanglast 17 terroristi, kes möödunud aastal korraldasid pommiatendaadid USA ja Prantsuse saatkonnahoone vastu.

Rünnakrühm läks lennukisse koristajatena ja vangistas kaaperdajad nii kiiresti, et neil ei olnud võimalust vastupanu avaldada ega lennukit koos reisijatega hävitada.

Päästetud reisijate seletuse kohaselt oli see kohutav elamus. Terroristid kohtlesid reisijaid väga toorelt.

Lennukikaaperdajad, kes rahvuselt osutusid kuwaitlasteks, antakse tõenäoliselt üle Kuwaiti võimudele karistamiseks.

„MEIE ELU" talitus ja toimetus on suletud detsember 24., 25. ja 26.

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISMIDEGA
K. Päts — 1918.

Huvitavaid investeeringuid

Üle saja osavõtja Majandusklubi loengul

„Strip-bondid on praegu eelistatud investeerimismoodus" selgus neljapäeva õhtul Eesti Majandusklubi Kanadas poolt korraldatud loengul Toronto Eesti Majas rohkem kui sajapealisele rahapaigutusest huvitatud publikule. Teemal „Huvitavad investeeringud tänapäeval" kõnelesid Ilmar Martens ja Lennart Kadak, kes mõlemad on abipresidendid Kanada suurtes investeeringfirmades.

Loengu avas Majandusklubi esimees Hugo Later, tervitades kohalviibijaid ning avaldades heameelt rohke osavõtu üle viletsast ilmast hoolimata.

Esimesena kõneles Lennart Kadak, selgitades lühidalt maailma praegust majanduslikku olukorda. Kui maailmaturu õlihind tõusis kümnekordseks, siis andis see kogu maailma majandusele nii tugeva hoobi, et sellest pole enamus riike toibunud tänapäevani. Märgatavat edu on viimastel aastatel näidanud ainult USA, väiksemad riigid rabelevad aga jätkuvalt suurtes majanduslikes raskustes.

Õlihinna tõusule järgnesid väärad tulevikuhinnangud Läänemaailma suurriikide poolt, kes arvestades õlihi jätkuvat tõusu, püüdsid õlitarbe osas isevarustajani jõuda. Uute õliallikate otsimisel kulutati tohutuid summasid, näit. USA's kahe aasta jooksul ca. 500 biljon dollarit. Need summad kujunesid peagu mahavisatud rahaks, kuna õlihinnad hakkasid peatselt langema ja praegu on vaadi hind Rotterdamis ca. 24 dollarit. Läänemaailma õlitootjad püüavad vaadi hinda hoida 27—28 dollari vahel. Kanada „õliliivast" toodetava vaadi hind oleks kujunenud aga 40—50 dollari ümber.

Hiljuti Kanada majandusminister Wilson kõneles Toronto Pressiklubis, kuis Jaapanit külastades üks Jaapani majandustegelane kirjeldas oma riigi majanduslikku seisukorda. Jaapan on nagu mitmekordne maja ookeani ääres tõusu ajal. Maja keldris olid tekstiili ja plastika tööstused, kuid nüüd on need juba tõusuvee all. Esimesel korral asuvad autotööstused, kuid vesi aina tõuseb. Maja teine kord on täidetud uustehnoloogiliste tööstustega, kus pole praegu upuluse ohtu Maja kolmanda korra tööstused jättis jaapanlane aga saladuseks.

Kanadas pole aga veel teist kordagi välja ehitatud. Omame seal ainult väiksemaid tehnoloogilisi tööstusimaja kolmandat korda pole aga olemaski. Praeguse valitsuse esmajärguliseks püüdeks Kanada majanduselu parandamisel on produktiivsuse tõstmine-suurema tööpanusega väiksema rahakulu juures — mis kindlasti viib vastuoludeni ametiühingutega. Valitsuse teiseks eesmärgiks on lähenemine vabakaubandusele USA'ga. Ameerika raha sissepääs Kanada majandusse on juba nüüd hõlbustatud.

Referendid Ilmar Martens ja Lennart Kadak Majandusklubi kokkutulekul.
Foto — S. Preem

Uudisena võiks märkida võimalikku uute rahatähtede käibele laskmist USA'st, tõenäoselt juba järgmisel aastal. Uued rahad oleksid toodetud uusima tehnoloogia kohaselt nii, et nende seadusevastane võltsimine muutuks võimatuks. Teiseks pääseks valitsus rahatähtede ümbervahetuse teel Šveitsi pangahoiuste jälile, kusjuures suuremate summade puhul tuleks tõestada, kuidas need saadud ja kas kõik riigimaksud on tasutud. Kanada valitsus püüab hoida oma dollarit praegusel tasemel, ilma valitsuse abita võiks see aga langeda 60 US sendi peale. Mida tulevik selles osas toob, on praegu teadmata.

BÖRSI OLUKORD

Järgnevalt Ilmar Martens andis lühiülevaate praegusest Börsi olukorrast. Viimased aastad on olnud väga muutlikud nii raha kursi, intressi ja Börsi aktsiate osas. Börsimaaklerid ei anna aga kergesti alla. Nad on viimastel aastatel välja mõtelnud uusi investeerimise mooduseid. Näit. „option" aktsiate ostuks, kus investeeria ostab ainult õiguse aktsia ostuks tulevikus fikseeritud hinnaga. Aktsia hinna tõusu korral järgneb profiit, languse korral aga kaob ostuõigus. Võib mängida ka kogu aktsiaturu keskmise taseme peale, või osta vagunikaupa põllumajandustooteid (commodities). Kõik need tehingud on aga seotud küllalt kõrge riskiga, kus võib palju võita, aga ka palju kaotada.

Hiljuti tuldi välja aga täiesti uue ideega vana asja kasutades. Ameerikas nimetatakse seda paiguti CATS, paiguti aga TIGERS, mis mõlemad koosnevad pikema nime esitähtedest. Kanadas nimetatakse neid aga „alastivõetud bondideks", ehk „stripped bonds".

Paar Ameerika börsimaaklerit tulid ideele eralda tavalised riigilaenupaberid (bondid)kahte ossa ning müüa paljas põhibond eraldi ja lahtilõigatud kupongid eraldi. Põhibondi saab tema aegumisel rahaks vahetada tema täisväärtuses. Kupongid aeguvad üksteise järel igal aastal või igal poolaastal ning nende vahetusväärtus oleneb nende originaalsest intressimäärast.

Huvitavama osana esineb aga „alastivõetud võlapaber, ahk „strip(ed) bond", kuna selle hinna määrab tema praegune väärtus. 1000-dollarline stripbond, mis aegub 10 aasta pärast ja mille intress on kindlustatud 12% aastas, maksaks praegu ostes ainult 312 dollarit. Kasutades tavalist liitprotsendi valemit, võib välja arvestada praeguse hinna iga suuruse stripbondile iga protsendi ja iga aegumise aja kohta. Kui osta praegu lapsele 1000-dollarine stripbond 12%ga, mis aegub 30 aasta pärast, siis maksaks see praegu ainult 30 dollarit.

Neid ostetud stripbonde ei tarvitse mitte hoida kuni aegumiseni, neid võib müüa börsimaaklerite ja trustkompaniide kaudu igal ajal varem. Ilmar Martensi informatsiooni kohaselt pole nende müük kunagi raske, väljaarvatud väga suurte summade juures, kus müük võib võtta rohkem aega. Samalaadselt võib osta stripbondide kuponge aegumisajaga tulevikus. Ka nende ostuhind arvestatakse praeguse väärtuse kohaselt.

Nii striphondi kui ka kupongi osturisk oleneb intressi kõikumisest ja inflatsiooni tõusust. Praegu kõigub riigilaenupaberi intress 12% ümber, mida võib lugeda küllalt kõrgeks ja mis praegu näitab alanemise tendentsi. Stripbondide ja kupongide ostmine on soodus siis, kuis intressimäär on kõrge ja inflatsioon suhteliselt madal. Tõusva intressi ja inflatsiooni eel on igasuguse bondi ostmine kahjulik. Tulumaksu tuleb maksta iga kupongi müügi puhul ja stripbondi omamisel arvestatakse taks iga kolme aasta järel olenevalt intressist, kui tulust.

KÜSIMUSED

Ilmar Martensi ja Lennart Kadaka loengule järgnesid küsimused koosolijate poolt, kus esimesena avaldati huvi laste nimel trustfondi avamiseks stripfondide kaudu ning seetõttu tekkivatest tulumaksu kohustustest. Tulumaksu osas teatas Lennart Kadak, et tulumaksu seadused võivad tunduvalt muutuda. Uue valitsuse sihiks on kaotada taks „capital gain'ilt", kuigi seda pole võimalik otsekohe läbi viia. Tõenäoselt järgmise aasta aprillis esitatakse uus riigi eelarve koos uue pensioni reformiga, mille järel järgmisel sügisel tuleb uus tulumaksu reform.

Koosoleku poolt avaldati arvamist, et stripbondi omamisel tuleb liiga kaua oodata, enne kui kasu paistma hakkab. Selle asemel „convertible bond" tooks kiiremat ja kõrgemat tulu.

Ilmar Martens vastas sellele, et „convertible bondid" on erakompaniide võlapaberid, riik neid ei levita. Erakompaniide juures on risk tavaliselt palju suurem ning suurema riski juures on võidu ja kaotuse võimalused samuti suuremad. Riigi võlapaberite intressid on praegu ülehinnatud. Lennart Kadak lisas juurde, et riigibondide juures loetakse normaalseks intressi ja inflatsiooni vaheks 3%, praegu on see vahe aga 7 kuni 8 protsenti, arvestades inflatsiooni 4%-le ja intressi 7 kuni 8%-le.

Esitatud küsimusele: mis suunas muutuvad intressi määrad tulevikus, vastas Ilmar Martens, et seda ei tea keegi ette ennustada, kuid lähemas tulevikus näivad need langevat. Intressi kõikumine on stripbondi ostmisel ainult siis oluline, kui seda osta spekuleerimise otstarbel lühemaks ajaks. Kui stripbond ostetakse investeerimise otstarbel ning seda hoitakse aegumiseni, siis pole oluline, mida intress vahepeal teeb. Kahju võib saada aga siis, kui inflatsioon kohutavalt tõuseb, või riik läheb pankrotti.

Hugo Later juhtis koosolijate tähelepanu RRSP osas sellele, et kuigi seaduse järgi tuleb RRSP realiseerida 71 aastaseks saamisel, võib seda igal ajal teha 60 ja 71 eluaasta vahel. Kõige soodsam on RRSP hoiused vahetada „annuity'ks" siis, kui hoiuste intress on kõige kõrgem.

Küsimuse alla tuli ka kulla probleem. Kas on mõtet praegu kulda osta? Lennart Kadak vastas sellele, et kulla toodang on praegu maailmas küllalt kõrge, umbes 1360 tonni aastas. Lõuna-Aafrikas umbes 600 tonni, Venemaal umbes 300 tonni, Kanadas umbes 50 ja Ameerikas umbes 30 tonni ja mujal. Maailmas on praegu kulda umbes 80,000 tonni ja seda ei lähe palju kaduma. Endised suured kullaostjad, Indias ja Aafrikas on vaesustunud, Araabia riigid kindlustavad oma riikide majanduselu ajaks, mil õli sissetulekud lõppevad. Praegu ei ole ette näha kullahinna suurema tõusu, see võiks sündida ainult siis, kui Ameerika dollar langeks tugevasti, või inflatsioon tõuseks väga kõrgele. Sama viletsad väljavaated on teemantidega, kus toodang on kõrge ja turg on väike.

Lõpuks Eesti Majandusklubi Kanadas esimees Hugo Later tänas kõiki osavõtjaid õnnestunud ja elevusrikka majanduselu ülevaatliku õhtupooliku eest, millest osavõtt oli kõigile tasuta.

-m

15 päeva — PÜHA MAA ja ROOMA

4.—19. märtsini 1985 • $1999.— isikult

Lend ☆ Esmaklassilised hotellid ☆ Hommiku- ja õhtusöök
Moodne õhujahutusega buss

Korraldaja praost ANDRES TAUL, tel. 483-4103

Reisihuviliste koosolek ja informatsioon esmasp., 17. dets. kell 7.30 õ. Peetri kiriku saalis

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma
sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Eksitus . . .

(Algus lhk. 2)

Vastusena mainin, et kõnesolev märkmik on lühisõnaline ega sisalda palju muud peale nappide märkmete põgenike nimede, peatuskohtade, kuupäevade ja kellaaegadega — Eesti pinnal kuni 28. sept. Mäletavasti korraldati selle hobustevoori põgenemine eesmärgiga pääseda mittevallutatava Tallinna taha sugulaste suvilasse, kuni tagasi lüüakse vaenlane, kelle terrorit oli kogetud aastail 1940-41.

Keegi sellest 15-liikmelisest grupist vist ei aimanud põgenemisteekonna esimesil päevil hädaohu tegelikku lähedust. Vastasel korral poleks ehk selliselt aega viidetud: „Lõunaks (20. sept.) Valgejõel, kus küpsetasime ja sõime hanepraadi."

Eelmises sõnavõtus („Meie Elu" nr. 43) on mul eksitus lausete järjekorras. Palun andestust, kui see on ärevust tekitanud. Peaks olema: „. . . õhtuks (22. sept.) jõudsime Ristile, kus ööbisime. Teeristil oli kaks veoautot eesti sõduritega. Ühel seisis Pitka ja õhutas inimesi mitte põgenema, vaid vastu panema. 23. sept. hommikul (kell 6) väljasõit Ristilt. Palivere küla juures jäi meist maha kaks perekonda." Märkmeid kirjutanud 13-a. põgenejal ei olnud aimu, kes seisis veoautol ja kõneles. Täiskasvanud kaaspõgenejad olid need, kes ütlesid ja kordasid tuntud admirali nime.

Jah, kihutasime ühe päevaga Nõmmelt Ristile. Teil on õigus, et „ise ja hobused pidid küll vatti saama". Voori toredaim kõrb, higist leemendav, väsis. Alles on muuhulgas ka kooliatlasest rebitud Eesti kaart, mis oli teekonnal abiks. Sõit läks edasi Haapsalu poole, mis põles, edasi Rohuküla sadamasse kella 11:00 paiku ja seal ülepeakaela lahkuvatele täiskiilutud praamidele ja nendel Helter-maale.

Minu mälestuste järgi oli septembris 1944 toimunu eestlaste massiline põgenemine barbaarsete kommunistlike jõukude haardest, mitte lihtsalt „kodumaalt lahkumine".

Üks kaaspõgeneja samalt teekonnalt, kes hiljuti lahkus igavikku, jättis järele vannutavad read (Marie Underilt):

Me ootame. Ja truudust me ei murra.
Nii kergem elada ja - uhkem surra.

L.E.

HOIDES NAIST RIVIS

On juhtumeid, millest juhuslikult kuulete, kuid millest harva räägitakse. Ometi on see brutaalne tõde. Aastast aastasse üks igast kümnest naisest kannatab oma abikaasa kuritarvituse tõttu. Olles vaikima sunnitud. Ja kehaliselt läbi pekstud — minestuseni, haiglaabi vajamiseni või koguni surnuks. Õigupoolest naiste ründamisega on seotud iga viies mõrv Kanadas.

Kindlasti on igat liiki kehaline kuritarvitus seadusevastane. Vägivaldsus naiste juures on eriti vastik. Niisugustes kodudes üleskasvanud lapsed harjuvad kuritamistusega ja tarvitavad omakorda vägivalda teiste juures.

NAISTE PEKSMINE: ON AEG SELLEST RÄÄKIDA

Informatsiooniks kirjuta: BREAK THE SILENCE, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1N3

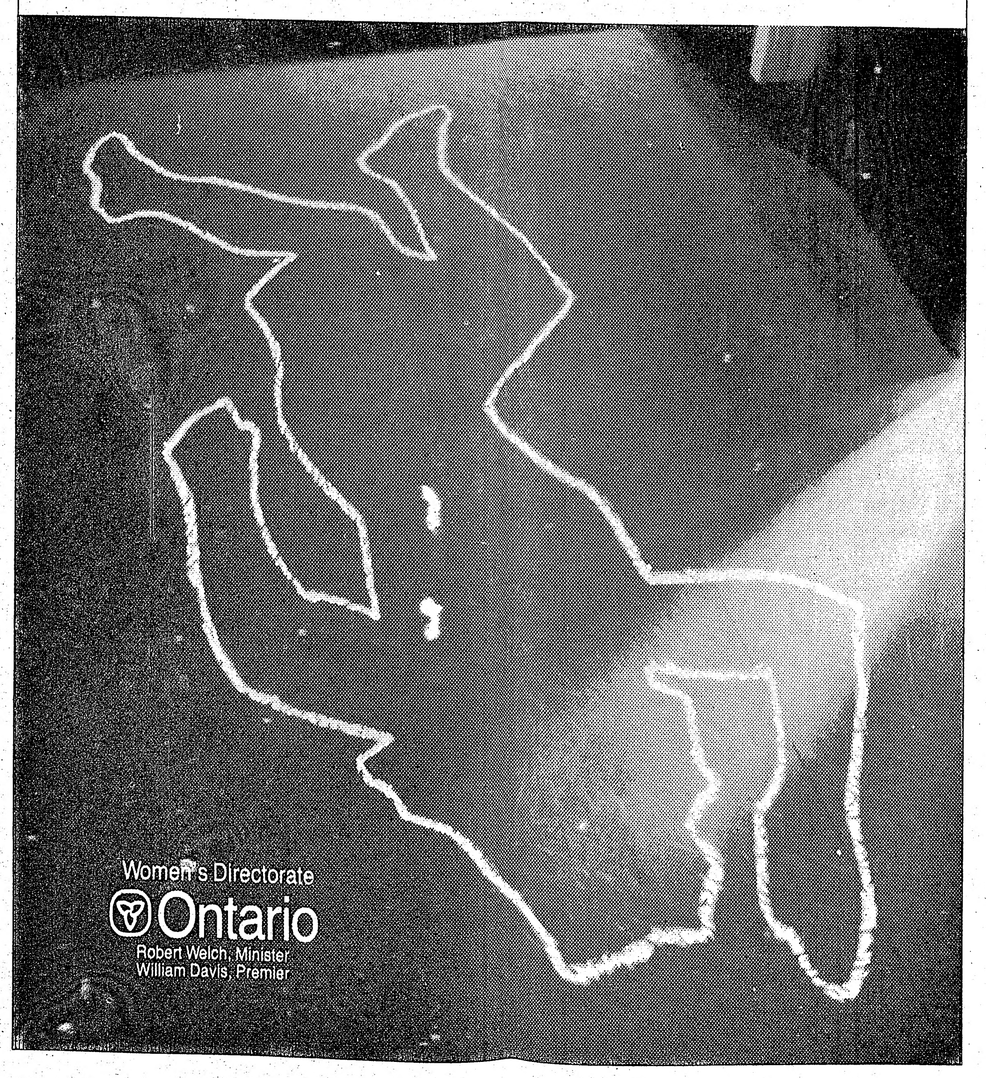

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus.

Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

SOBIV JÕULUKINK

Hiljuti ilmunud KAJA ORKESTRI kassett

"TULE TANTSI"

12 PALA, UUED VIISID
Hind $10.00 pluss saatekulu $1.00
Tellida tel. (416) 421-1139 või (416) 481-8157
Müügil: Abistamiskomitee äris, Vaba Eestlases ja Meie Elus.

Suures valikus sobivaid jõulukinke

THE SCANDINAVIAN SHOPPE

235 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886
Omanikud eestlased.

Eesti Gaidide Liidu juhatus. Vasakult — Aili Silm, Siiri Puust, Hilja Kuutma, Saima Varangu, Helgi Rosen. Foto — J. Lillevars

Eesti Gaidide Liit

35 aastat sillaks eesti gaididele vabas maailmas

Me tuleme tuhandest tuulest, ja üheskoos leiame nõu . . .

Eesti gaidluse eesmärgiks on eesti tüdrukute harmooniline kasvatus. Alussammastena võiksime mainida peale enesekasvatuse veel füüsilist arenemist, erahuvide arendamist, ühiskonna teenimist, rahvusluse säilitamist ning teistele meie rahvuskultuuri tutvustamist.

Organiseeritult tegutsevad eesti gaidid vabas maailmas Austraalias, Kanadas, Rootsis, Saksamaal ja Ühendriikides. Ülemaailmseks keskorganisatsiooniks on Eesti Gaidide Liit.

ASUTATI ROOTSIS

Kui 1944.a. sügisel meie rahvas paisati laiali igasse ilmakaarde, asusid vähesed vabadusse pääsenud noortejuhid juba põgenikelaagreis koondama tütarlapsi gaidüksustesse ja 1. detsembril 1949.a. asutati Rootsis ülemaailmne eesti gaidide keskorganisatsioon, Eesti Gaidid Paguluses. Juhatusse ehk Keskbüroosse kuulusid juhatajana gdr. Liis Juske, liikmetena gaiderid Virge Hünerson-Hint ja Frida Berggren-Kasper ning Mälevate esindajatena Saksamaalt gdr. Elsa Raudsepp ja Inglismaalt gdr. Oldi Põder. 1960.a. ajakohastati keskorganisatsiooni nimi Eesti Gaidide Liiduks.

Eesti Gaidide Liidu eesmärgiks on eesti gaidide koondamine ühiseks gaidlikuks ning rahvuslikuks pereks vabas Eestis katkestatud gaidluse tegevuse jätkamiseks ning Eesti iseseisvuse taastamisvõitluseks. Ülesannete hulka kuuluvad malevatevahelise koostöö organiseerimine, ühtlase rahvusliku kasvatuse suundamine, eesti gaidliku tegevuse tulvustamine ja propageerimine, eesti gaidluse ajaloo jäädvustamine ning koostöö loomine teiste eesti keskorganisatsioonidega. Väga tähtsaks ülesandeks on ka ühenduse pidamine gaidide maailmabürooga ja teiste etniliste gaid/skautorganisatsioonidega. Eesti Gaidide Liit kuulub asutaja liikmena rahvusvahelisse koostöörganisatsiooni, Associated International Scout and Guide Organizations (AISGO), mille eesmärgiks on sõpruste süvendamine eri rahvuste vahel ning ametliku tunnustuse taotlemine gaidide ja sakutide maailmabüroodelt organisatsioonidele, millised ajaloo sündmuste tagajärjel on sunnitud tegutsema väljaspool oma vaba kodumaa piire.

KOOSTÖÖ

Eesti Gaidide Liit tegutseb tihedas koostöös Eesti Skautide Liiduga ning paljud ettevõtted ja üritused toimuvad ühiselt. Üheks tähtsaks ülesandeks on õppematerjali ja informatsiooni vahendamine. Alates 1964. a. on pidevalt ilmunud eesti skautlike noorte ajakiri „Tulehoidja", vanim eesti noorte ajakiri paguluses. Asutajaks ja esimeseks toimetajaks oli skm. Heino Jõe ja viimaste aastakümnete jooksul on peatoimetajaks olnud grd. Susanne Tomson. Jõukohaselt on ilmunud Liitude õppe- ja informatsiooni ajakiri „Skautlikel õppeväljakuil", mille toimetajaks on praegu skm. Jaan Lepp. Ühise ettevõttena ilmus ka populaarne gaidlike/skautlike laulude heliplaat „Tule rändame mändide varju".

Noortesõpru, kes osutanud silmapaistvalt suuri teeneid gaidlusele ja skautlusele, vääristavad Liidud Tammetähe teenetemärgi annetamisega.

Eesti rahvusomapära säilitamisel on Eesti Gaidide Liit andnud omapoolse panuse. Liidu toimetusel ja väljaandel on ilmunud kaks trükki rahvuslikku käsiraamatut „Minu varamu", eesti mustrikogu ja helilint laulude õpetamiseks. Eesti gaidluse kuldjuubeliks 1970. a. valmistati nägus Hiiu-Emmaste vits-sõlg levitamiseks oma liikmeskonnas ja hiljuti valmisid juba teist korda kaunid gaidliku motiiviga ehted.

TEENEKAD JUHID

Gaidjuhtide panust, kellel eriliselt silmapaistvad teened eesti gaidluses, hindab Eesti Gaidide Liit Põhjatähe teenetemärgi annetamisega.

Eesti Gaidide Liidu Keskbüroo on 35 aasta jooksul asunud Kanadas, Rootsis ja Ühendriikides. Juhatajatena ehk praeguse nimega peagaididena on tegutsenud: gdr. Liis Juske (Rootsi, Kanada) 1949—61, gdr. Marianne Michelson (Ühendriigid) 1962—65, gdr. Virge Hint (Rootsi) 1966—70, 1979—82, gdr. Hilja Kuutma (Kanada) 1971—78, 1983—.

Käesoleva Keskbüroo koosseisu kuuluvad veel gaiderid Siiri Puust, Helgi Rosen, Aili Silm ja Saima Varangu. Kanadas tegutsenud Keskbüroo liikmeina on andnud oma panuse ka gaiderid Ene Lüdig ja Inga Toomes. Esindajate Kogu koosseisu kuuluvad kõikide malevate juhid, Gaiderite Kogu Koondiste juhatajad ning igast malevast, vastavalt liikmearvule, valitud esindajad.

Praegu kuulub Eesti Gaidide Liidu liimeskonda üle 800 liikme. Kõrgseis oli aastal 1959, mil eesti gaidide ülemaailmse pere arv ulatus 1300-ni.

Aastate jooksul on sisemine tegevus Malevates muutunud, vastavalt asukohamaa vajadustele ja mõjudele. Aga need mõjud ei ole meilt suutnud eemaldada gaidlikke põhimõtteid ja ideoloogiat, ja igalpool on meil ühiseks tegevuse suundajaks jäänud meie esivanemate traditsioonid ja meie kaunis emakeel. Eesti esiema on pärandanud oma tütardele aaretega veimevaka — tahame ka meiegi kasvatada tublisi eesti naisi, kes teadlikud oma ülesannetest. Eesti ema kätesse on usaldatud meie rahva tulevik.

„Kord tuleme, sünnib veel ime,
kui tormihoog üle maa.
Sest meile me eestlase nime
ei Jumalgi keelata saa!"

(Herk Visnapuu)

AILI SILM, gdr.
Gaiderite Kogu juhataja

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

„KALEVA" UUS EESTLASTE KORTERIMAJA No. 1

Innismore Cr., Scarborough

(North York & Scarborough piiril)

Ehitus areneb hoogsalt. Ostjad on kõik eestlased, kes ootavad suure huviga, et kolida oma ilusasse, mugavasse ja hästi ehitatud uute korterisse. „Kalevas" Teie naudite häid sõpru, lõbusat ja muretut elu, kus julgeolek oma inimeste hulgas kindlustatud. EI ENAM RÕHU LÕIKAMIST, EI TALVEL LUMEROOKIMIST. Ehitus on 5 1/2 korruseline, ainult neli korterit igal korrusel, kõik on avarad, häälekindlad, päikesepaisteline ja privaatsed. Korterid on 1020 kuni 1075 ruutjalga suured. Hinnalt ain .it $90,000 – 96,000 (seega alla $95,00 sq. ft.) OMA RAHA VÄÄRTUSES TEIE SAATE: Kondomiiniumkorteri, millel üksikelamu väärtus (kerge müüa, pärandada ja laenu saada). Õhujahutus- ja soendussüsteem. Suur elutuba ja söögituba 20'x14'. Põrandal hea kvaliteediga parkett või vaip. Igas korteris on kaks vannituba, pesula ja avar rõdu. Moodsad köögikapid ja köögi juures sööginurk 9'x7.6". Julgeolekusüsteem ja tõstuk. Parkimine ja hoiuruum keldris igale korterile. Hinna sees on tasuta ühisruumide kasutamine. Suur saal, mis mahutab kuni 70 inimest pidude ja sünnipäevade pidamiseks. Klubiruum ja saun masseerimis vanniga. Keldris ruum puutööks. Ehitus asub väga heas asukohas, bussipeatus ukse ees, suured teed ligidal. Väikesed ja suured poodide keskused ning kaks parki jalutuskaugusel. Saadaval veel ainult viis korterit. Helistage G.E. Laikve, (416) 444-6405 või 444-2897. Plaane on näha 101 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont. M3A 1T1. SAMUTI ALGAME NÜÜD KORTERITE RESERVEERIMISEGA KÕRVALE EHITATAVASSE EESTI KORTERIMAJJA, MIS ON JÄRGMINE SAMM, ET RAJADA UUT MOODSAT EESTLASTE KESKUST TORONTOSSE.

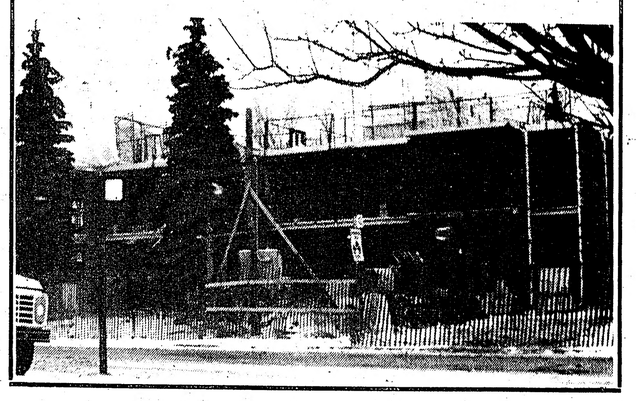

Tellige jõuluks meilt

SUITSUSINKI, VÄRSKET SEASINKI jm.

Tasuta toomine

Suures valikus skandinaavia delikatesse, kalakonserve, juustusid, soome kompvekke, shokolaadi ja palju muud. Parkway ja Rooneeme pagarisaadused.

MAIN MEATS

25 Main St. North, Brampton, Ont.
Tel. 451-5692

Omanik PEKKA LITMOLA

Jõululilled

Novembris esinesid Toronto Eesti Aiandusklubis Suur-Torontos asuva ainukese eesti lilleäri AARDVARK'i omanik Linda Sepp ja tütar Corrine Sepp. Klubi esimehe M. Lepiku avasõnale ja headele pühade ja uue aasta soovidele järgnes esinejate tutvustamine.

Linda Sepp vaatles oma sõnavõtus erinevaid jõululilli nagu jõulukaktuseid, Jerusalemma kirsse, krüsanteeme, gloksiiniaid, alpikannikesi, asaleasid, poinsettiaid ja amarülliseid. Ka olid kõik esitatud lilled vaatlemiseks kohale toodud. Jõulukaktuste osas ütles lektor muuhulgas, et need vajavad kasvamiseks avarat valguse ja õhirikast ruumi. Ruum ei tohi liiga soe olla. Kastetakse, kui muld muutub potis kuivaks. Suveks pannakse välja, sügisel tuppa tuues antakse väetist nagu 20-20-20 või kus keskmine number on suurem. Õhtul peab pimedas olema. Kõige tuntumad jõululilled, poinsettiad, tulevad lõunast. Tänapäeva uued sordid õitsevad kaua. Need jõululilled kardavad tõmbetuult, kasvamiseks vajavad valgust ja niisket mulda. Kastetakse siis, kui muld on kuiv. Suveks pannakse välja ja lõigatakse lühikeseks. Selleks, et saada jõuludeks jälle kauneid punaseid, roosasid ja kreeme pealislehti peavad olema kolm kuud igapäev 12 tundi täiesti pimedas ruumis.

Järgnevalt Linda Sepp selgitas lõikelillede kasutamist mitmesugustes erinevates vaasides ja nende kauemat hoidmise võimalust tubastes tingimustes. Samalajal Corrine Sepp tegi arvukatest lõikelilledest mitmesuguseid meeldivaid dekoratsioone erinevatesse vaasidesse. Selgus, et lõikelilli lilleäridest saades lõigatakse terava noaga nende varre otsad poolviltu natukene lühemaks. Kääridega lõikamist ei soovitata. Lilleäridest saadetud Floralife pulbrit kasutatakse vastavalt pakendil antud juhistele. Selle asemel kasutatakse ka suhkrut ja mõned isegi kasutavad 7-up'i. Mitmesugused rohelised oksad saabuvad ka koos lõikelilledega. Kipslilli (Babys Breath) aga saadetakse harva, kuna need on kallid. Roosid asetatakse ruumi temperatuuriga vette. Varre otsi lõigates hoitakse need veest ei õhk ei läheks vartesse. roose kahustama. Ostes roose on soovitav katsuda õie alumise osa tugevust. Kõva alumise osaga õied õitsevad kauem ja kaunimini. Iirised, galdioolid ja tulbid pannakse vaasi ainult paar tolli sügavasse vette, et lehed ei mädaneks vees. Teistel lõikelilledel võetakse alumised lehed ära kuni vee pinnani.

Sisuka ja huvitäga loengu lõpul esitati lekrotile arvuka kuulajaskonna poolt toalillede kasvatamisega ja lõikelillede hoidmisega seoses olevaid küsimusi. Toronto Eesti Aiandusklubi tähistab 31. jaanuaril 1985. a. 15-dat tegevusaastat koos Aastakoosolekuga.

Eks

Kristuse tulemisaja jumalateenistus Kolmainu koguduses

Eeloleval pühapäeval, 16. detsembril toimub Toronto Kolmainu koguduses järjekordne Kristuse tulemisaja jumalateenistus kell 3 p.l. Teenib koguduse õpetaja O. Gnadenteich. Et koguduse organist on seotud kohustustega Eesti kooli jõulupuul, on palutud külalisorganistiks G. Hoekstra St. Catharinesist. Viimane on koha peal tuntud silmapaistva organisti ja koorijuhina. Jumalateenistusel Torontos mängides esitab ta ka kontsertosa.

Jumalateenistuse järele on jõulukoosviibimine. Ka sel aastal koguduse naisringi liikmed serveerivad kohvilauale kodus valmistatud jõuluvorste. Kavalises osas on koguduse naisansambli lauluettekandeid ja jõululaule. Olgu märkida, et naisansambel on esinenud juba mitmel korral: lõikuse-tänupüha-jumalateenistusel ja sellele järgnenud koosviibimisel ja surnutepüha-jumalateenistusel. Järgmisel korral laulavad nad jõuluõhtu jumalateenistusel.

Juhan Simonsoni auhinnaraha Rahvuskomiteele

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esimees Juhan Simonson teatab, et tema panka on üle kantud Rootsist 2000 krooni (ümmarguselt 240 dollarit) Eesti Rahvusnõukogu poolt vabadusvõitluse auhinna stipendiumina temale.

Kuna J. Simonson ütleb, et kõnesolev vabadusvõitluse töö olevat ta sooritanud Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides raamis, siis ta annetab selle summa Rahvuskomiteele rahvuspoliitiliste aktsioonide toetamiseks.

Heinsoo Insurance Brokers Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202,
Toronto, Ontario M4K 2R6
Telefon 461-0764

PLUMBING, HEATING and REPAIRS

Õli-, gaasi- ja elektriahjud, korstnavoodrid (chimney linings).
Ahjude puhastamine @ Eesti äri
ROLAND KULLIK
Tel. (416) 275-1280

Gaidide peastaabi loomisest 38 aastat

Ajankirjanduses avaldatud artiklist jääb mulje, nagu oleks eesti gaididele keskorganisatsioon asutatud alles 1. dets. 1949.a.

Juba 29.9.1945.a. eestlaste ajalehest Saksamaal loeme: Eesti gaidide peavanem ja Eesti ülemgaid pr. E. Hünerson sai gaidide maailmaliidu juhilt Lady Baden-Powell'ilt Londonist kirja, milles avaldatakse soovi, et eesti gaidide organiseerimist ka Saksamaal viibimise ajal jätkatakse täie energiaga. Kohe asus ta organiseerima.

Peastaap asutati 1. nov. 1946.a. Wiesenbecker Teich'is. Protokoll nr. 2 (väljavõtteid sellest protokollist): Sellest koosolekust võtsid osa peavanem gdr. Eleonore Hünerson, gaiderid — Elsa Raudsepp, A. Rauss, Ada Michelson ja esindajad Meerbeckist, Flenburgist ja Göttengenist.

Nõupidamist juhtis peavanem E. Hünerson, protokollis Lea Talv. Protokollist näeme, et sellest võtsid ka osa praegu Kanadas viibivad ja allakirjutanule teadaolevad I j. gd. Juta Tamm-Järv ja II j. gd. Helgi Härm-Rosen ja teisi, kellest allakirjutanu ei tea, mis nime all nad praegu elavad või kus nad asuvad.

Sellel nõupidamisel otsustati: Peastaabi koosseis, samuti malevate koosseisud ja nende juhid.

Protokollise seisab: Peastaapi kuuluvad — Peavanem, sekretär, malevate vanemad ja 2 malevate juhti . . . üheks nendest malevajuhtidest oli allakirjutanu, teiseks Ada Michelson Lõuna-Saksamaalt.

Siis algas eetlaste lahkumine Saksamaalt. Peastaabi käskkirjast Nr. 1. 18.5.1947 loeme: I. Teatan, et Eesti gaidide peavanem gdr. E. Hünerson on lahkunud Saksamaalt arvates 2.5.47 ja asunud tööle Inglismaale. 2. Peastaabi otsuse põhjal 26.4.47 määras gdr. E. Hünerson oma asetäitjaks gdr. Elsa Raudsepp'a Lübeckist, arvates 2.5.47.

16. jaanuaril 1949.a. suri peavanem Eleonore Hünerson Londonis Inglismaal 58.a. vanuselt.

Oma käskkirjaga 16.1.1949, kirjutab peavanema asetäitja gdr. Elsa Raudsepp: Peavanem E. Hünersoni surma puhul kuulutan välja kõikidele gaididele kuuajalise leina, arvates 16.1.1949. Selle aja kestel tuleb kanda tõõtusmärki leinalooris, gaidlippudele kinnitada leinalindid. Üksustel palun korraldada leinakoosviibimisi.

Gaider Elsa Raudsepp
E.G. Peavanema asetäitja

Gdr. Raudsepp oli ikka veel peavanema asetäitja asukohaga Lingenis, Saksamaal. Oma käskkirjas 8.8.49 andis ta mulle gaideri väitekirja kaitsmise õiguse, ühtlasi kirjutades: 12-20.juulini toimus Rootsis suurlaager, kuhu mina minna ei saanud, kuid Peastaap saatis sinna omad soovid ja otsused. Minu Inglismaale asumise tõttu otsustasime, et esialgul võtab ülemaailmse gaidide töö koordineerimise oma kätte Eesti Gaidtöö Keskus Rootsis, kus juhatajaks on gaider Lisbeth Juske, ühtlasi ka Gaiderit Kogu juhataja. Saada oma gaideri töö tema kätte.

Sinna ma oma gaideri töö ka saatsin. Ringkirjas: „Ülendusi jüripäeval 1950.a. väljaspool Rootsit," kus ka minu ülendus gaideriks sees on, on alla kirjutanud Liis Juske, Eesti Gaidid Paguluse juhataja. Keskbüroo nimi ei olnud siis veel kasutusel, see tuli hiljem.

„Eesti Gaidide Liit — 35", artikli kirjutaja kuulub nooremasse põlve. Temal on küll õigus, et Eesti Gaidid paguluses asutati 1. nov. 1949.a. aga temal kui nooremasse põlve kuuluval puuduvad vastavad andmed ja protokollid, mis minul, kui tookordsel peastaabi liikmel veel olemas on.

Anname siiski pealesõjaaegse peastaabi loomise õiguse ja au kadunud ja väga lugupeetud peavanemale gdr. Eleonore Hünersonile, millise peastaabi alla kõik malevad kuulusid, ka Rootsis asuv malev. Nii möödub siis tänavu peastaabi loomisest 38 aastat.

gdr. ENE RUNGE

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD

„Insurance"

1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Modern Trend Interiors 475-6337

Heakvaliteedilist skandinaavia teak-, rosewood- ja tammepuumööblit

SÖÖGITUBA ELUTUBA
MAGAMISTUBA

STEREO/VIDEO ÜHIKUD — LAMBID JA LAELAMBID

Soodsad hinnad, isiklik teenindamine, tasuta kojutoomine Torontosse ja lähikonda.

7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM – PÕHJAPOOL STEELES AVE. E.

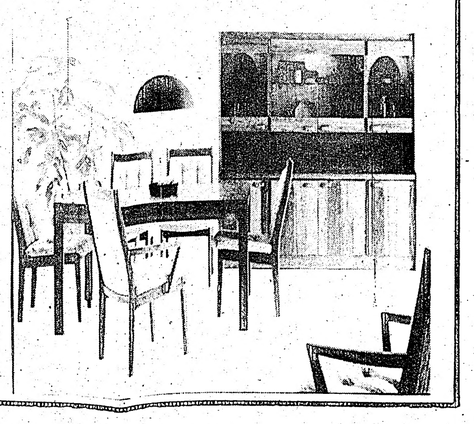

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

259 Kilisee, kilisee kulkunen

J. Oro; suom. Aukusti Simojoki

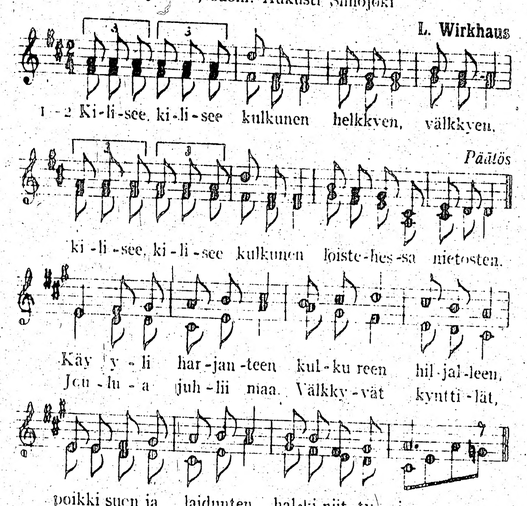

Eesti jõululaul Soome kooliraamatus. Äratrükk teosest Wilho Siukonen: „Laulukirja", Otava, 23. trükk, Helsinki, 1972.

Eesti jõululaul Soome populaarsemate hulgas

Hiljuti USA-s manalasse varisenud Leo Virkhaus (15.11.10—2.2.84) polnud just eesti tuntumaid heliloojaid, aga koos ühe oma lastelauluga jääb ta nimi alatiseks püsima. L. Virkhausi rõõmsaviisiline „Tiliseb, aisakell" on nimelt üks Soome armastatumaid jõululaule. See leidub kõigis hõimurahva koolilaulmikes ja seda laulab peast enamik soomlasi. Soomekeelne „Kilisee, kilisee kulkunen" esineb ka kooride repertuaaris ja heliplaatidel.

Võib-olla oleme tunnistajaks kurioosumile, et hästiõnnestunud eesti lastelaulu menu kodurahva hulgas polegi olnud niisama suur kui välismaal. Me ei leia nimelt selle teksti omaenese jõululaulude kogumikes ega üldlaulikuis. Lisaks 4-nda kl. õpilastele kodumaal, kelle noodiraamatus muidugi „aisakell tiliseb näärireel" kõlab laul mitmeis väliseestlaste koolides. Nii on seda alles hiljuti (ja esmakordselt vist a. 1976) oma jõulupeol ette kannud Spkholmi Eesti Kool. Laul on populaarne ka Toronto Eesti täienduskoolis, nagu tõendavad laulik (a. 1969 ja 1981) ja heliplaat (Lastelaulud 3). „Tiliseva aisakella" Kanada traditsioon põhineb aga juba laulu folkloorsel variandil. Eestist keerulisi põgenikuteid siia sattunuil polnud ilmselt kasutada selle noodid. Mällu oli aga sõõbinud hea viis ja umbkaudsed sõnad. Lauliku jaoks ei saadud kätte ei heliloja ega teksti autori nimesid. Viiski on algupärasest d-duurist nihkund es-duuri. Ja heliplaadi ümbrisel on mingi mäluvingerpuss omistand laulu hoopis õige komponisti lellepojale (Taavo Virkhausile).

KUIDAS LAUL SOOME RÄNDAS?

Niisama planeerimata ja ettearvamatu pidi olema Leo Virkhausi loomingu rännak üle Soome lahe. Selleks polnud ilmselt vaja midagi muud kui juhusliku koolilaulmiku sattumine õige tõlkija kätte. Kas agar laulutekstide sepitseja ning paljude eesti laulude soomendaja kirjanik Aukusti Simojoki (Simelius) sai ülesande kirjastuselt või oli ta omal algatusel jõudnud vaimustuda J. Oro (Julius Oengo 1901—1941) lihtsast onomatopoeetilisest jõululüürikast, pole teada. Samuti pole veel selgund, millal „Kilisee, kilisee kulkunen" õieti Soomes debüteeris.

Asjaolu, et Leo Virkhaus oma laulu levikust Soome ise aastakümneid teadlik polnud, võib toetada arvamist, et tõlge tehti pärast Eesti ja Soome vaheliste ühenduste katkemist. Trükkimineku aastana võib arvesse tulla soome lemmiklaulude antoloogias („Suuri Toivelaulukirja 3", Helsinki 1979) antud viide „Copyright Musiikki Fazer, Helsinki, 1949". Kooliraamatuks, kus „Kilisee . . ." esimesena ilmus, võis olla ülemrahvakoolidele mõeldud Olavi Ingmani noodikogu „Laula sinäkin", WSOY, Porvoo 1952.

Eks rahvusvaheline menu näitab, et „Tiliseb, tiliseb aisakell" on üks Eesti laululoomingu pärleist. Mõned aastad tagasi palusin heliloojalt eneselt andmeid selle tekkeloo ja leviku kohta.

LAUL SAAB TÄNAVU 50-SEKS

Leo Virkhaus kirjutab 23. oktoobril 1981:

„A. 1934, pärast 2-aastast sundaja teenimist Eesti sõjaväes, jätkasin oma muusikalise hariduse täiendamist nii Tartu Kõrgemas Muusikakoolis kui ka EV Tallinna Konservatooriumis kompositsiooni ja oreli alal. Samal ajal töötasin ka muusikaõpetajana Tartu linna 5-ndas algkoolis. Leidsin kohe, et laste jõululaulude tagavara vastavas noodiraamatus oli väga piiratud. Hakkasin ise kui värske komponist uusi laule looma ja vastavaid luuletusi otsima. Sattudes J. Oro sõnadele, jäin nende juurde peatuma. Luuletuse talvise meeleolu kirjeldamine ja keelekõlaline ilu inspireerisid mind viis looma. Lühikese aja jooksul valmis laul koos saatega 6. dets. 1934. Veel samal aastal, koolijõulupeol, tuli laul esiettekandele ja leidis hea vastuvõtu. Peagi lauldi seda igas Tartu algkoolis jõulude ajal. Kui heliloja Riho Päts andis välja oma „Kooli Leelod", andsin talle loa ka oma „Tiliseb . . ." laulu trükkimiseks."

„On väga huvitav jälgida, kuidas „Tiliseb, tiliseb . . ." on levinenud ja seejuures oma „välist kuube" muutnud. Kõige lähemal algupärale on Wilho Siukonen: „Laulukirja" (Otava, Helsinki 1972). Laulu helistik (Re-mažoor) on sama ning samuti ka kahehäälelised noodid. Algkooli laulik/A. Sonninen, U. Jokinen, P. Kiiski ja E. Polas: „Musiikki 3–4", Otava, Helsingi 1979/ trükib selle laulu aga Do-mažooris ja muudab esimese takti rütmi (kilisee, kilisee), mis kordub samal kujul vähe hiljem, seejuures aga samaks jättes laulu üldise taktide arvu (16). Järgmine väljaanne: Aapeli Vuoristo, „Suuri toivelaulukirja 3" Musiikki Fazer, Helsinki 1979, muudab aga nootide pikkused kahekordseks. Sellega saab laul 32 takti pikkuseks. Minu arvates on aga see liiga suur kõrvalekaldumine algupärasest laulurütmist. Heliplaatidel (olen kuulnud vaid ühte!) olevat sama viis rütmistatud natuke tantsumuusika stiili järele, mis on jälle tubli kõrvalekaldumine algvormist."

VIRKHAUS EI KIRJUTATA W-GA

„Kõigele lisaks kirjutavad kõik need väljaanded minu nime „Wirkhaus", kuna mina kirjutan ja ka kirjutasin sel ajal, kui laul sai loodud: „Virkhaus". Sellega kerkib üles küsimus, kes toimetas minu laulu Soome ja kirjutas minu nime W-ga? Tõsi on see, et minu vanaisa David Otto Wirkhaus ja samuti mu lell Adalbert kirjutasid oma nime kogu aja W-ga. Kui aga 1920-neil aastail tuli Eestis nimede eestistamise ja parandamise aeg, siis kõik noorema põlve Virkhausid hakkasid oma nime kirjutama V-ga."

„Kuna minu laulu nii vabalt igasugustes variatsioonides ümber seatakse, siis on Soomes kindlasti arvamine, et laulu autor on ammu surnud või jäljetult kadunud ja lauluga võib teha, mida nad soovivad . . . Ma ei ole nendelt saanud ühtegi honorari ei töö trükkimiste ega ka plaadistamiste eest . . ."

Leo Virkhaus polnud aga mees, kes oleks hakand protsessima oma loomingu vääriti ja ilma honorarita kasutamise pärast. Kord varemini, 9. dets. 1980 kirjutas ta:

„Olgu siinkohal veel nimetatud, et üks Soome naiskoor kandis ette „Tiliseb . . ." nende Florida kontserdil mõni aasta tagasi, soome keeles laulduna. Tundsin sellest väga rõõmu, kuna nägin, et minu väike laste jõululaul oli leidnud tee üle lahe meie vennasrahva hulka . . ." Ja oma eelpool tsiteerit kirjas lisas ta: „Kõik see näitab, et laul on tõesti saanud väga populaarseks, mille üle olen otse liigutatud."

Helilooja lõi viimaseil aastail rea teoseid Ameerikas levind puhkpilliorkestritüübile „Symphonic Band", mis on eriti tavaline suurte ülikoolide juures. Ka „Tiliseb, tiliseb aisakell" sai jõuluks 1981 „uue kuue", moodustades osa Leo Virkhausi helindist „Winter Scenes", kuhu on põimitud ka ta teine talvelaul „Lumehelbed". Esiettekandel oli see Texas A & M University" „Symphonic Bandi" kontserdil. Nii pole täiesti võimatu, et lihtse Eesti lastelaulukese menu jätkub veelgi — seekord aga Uue Maailma sümfoomiliste „pasunapoiste" repertuaaris.

REINO SEPP

„Hanoi Rocks" esinemas.

Liiklusõnnetus lõpetas soomlaste bändi kontsertreisi Põhja-Ameerikas

Esimene soomlaste rokkmuusika bänd „Hanoi Rocks", kes tuli Põhja-Ameerikasse esinema, pidi oma kontsertreisi lõpetama, kuna trummimängija sai surma liiklusõnnetuses USA-s. Viieliikmeline bänd esines Torontos 30. novembril ja ees seisis veel mitu kontserti USA-s. Möödunud kevadel salvestasid nad Torontos oma muusikat heliplaadile, mis on nende viies.

Autoõnnetus, kus surma sai bändi inglasest liige Nicholas C. Dungley, juhtus Kalifornias. Bändi „Motley Crue" laulja Vincent N. Wharton, kes juhtis autot, võeti vastutusele.

Vanapoiss (59) soovib abiellumis-
TUTVUST
lesega (40 a. või noorem). Üks kuni kolm väiksemat last soovitud. Talvitused Floridas. Kirjad selle lehe talitusele märgusõna „59" all.

Hästiõnnestunud Endel Rubergi kunstinäitus Montrealis

Montrealis toimus Endel Rubergi kunstinäitus Montreali Jaani kiriku saalis 1. ja 2. dets.

Kunstinäituse avas Heino Altosaar. Kogunenud oli saalitäis rahvast, nende hulgas rida kohalikke mitte-eestikeelt kõnelevaid kanadalasi. Luuletaja Tiina Tuvikese pühenduse kunstnik Rugergile luges ette Elsa Peets. Järgnevalt näidati Alar Kivilo filmi „Ruberg", millest olid eriti vaimustatud ja liigutatud osavõtjad kanadalased, kes veel eesti keelt ei valda. Eriti oli märgata meeleliigutust, kui Ruberg õpetas kunsti vigastele lastele. Filmi hea kunstiline väärtus olenes muidugi Alar Kivilo'st.

Kunstinäitus jätkus ka järgmisel päeval pärast jumalateenistust. Samal õhtul toimus kiriku saalis Alma Materi päev, kus saali seinad olid kaunsitatud Rubergi maalidega.

Esitatud oli 45 tööd, nendest müüdi 25. Kunstinäituse peakorraldajaks oli Klaudia Belson (Sünd. Kalju) Klaudia Belson on Montreali kunstnike klubi peasekretärlaekur ja tema kaasabil on müüdud kanadalastele ligi 40 Rubergi kunstitööd.

Kahjuks on see vahest viimane kunstinäitus Rubergilt Montrealis, sest ta asub Torontosse.

KUNSTNIK
JOANN SAARNIIT'i
tööd müügil 567 Roehampton Ave., Tel. 488-5895

Cantate Domino Eesti jõulumuusika teenistuses

Kristuse sünd sõnas ja laulus

23. detsembri jumalateenistus Peetri kirikus kujuneb uudsemaks Kristuse tulemise perioodi tähistamiseks. Teenistus oluliselt koosneb jõuluevangeeliumi lugemisest, koguduse rohkest koraalilaust ning Cantate Domino eestikeelsest, -meelsest jõulurepertuaarist.

Kui kogudus laulab armsaid, tuttavaid ja traditsioonilisi Kristuse tulemise laule, siis koguduse segakoor — Cantate Domino — Roman Toi juhtimisel, lisab siia veel kauni valiku eesti jõululaude varamust.

Nende hulgas laulab Cantate Domino jõuluhelindeid Enn Võrgult ja Aleksander Lätelt. Lausa meie eneste keskel sündinud laulud nagu Udo Kasemetsa „Jõuluöö" ning Maimu Miido „Jõuluöö" loovad ühenduse loomisvõimekusega, mida paguslaastad on pigem innustanud. Sama kehtib ka kahe laulu kohta, mille esiettekanne või uudisettekanne toimub 23. detsembri jumalateenistusel. Nendeks on Leida Pilti sõnadele kirjutatud „Jõululaul." Muusika sellele tunderohkele tekstile on kirjutanud Hamiltonis elunev noor helilooja Elma Miller. See laul jõudis Cantate Domino laulu-lauale alles paar nädalat tagasi.

Teise uudise autoriks on maestro Roman Toi. Tema laualt — kuupäevaga 24. aug. 1984 — pärineb Lauluraamatu sõnadele loodud koraalilne „Päästja sündinud". Viimases laulus esinev soprani soolo on Alli Vähi käes.

23. detsembri Peetri koguduse jumalateenistus kujuneb nõnda Kontsertjumalateenistuseks, kus rohke koguduse laulu, jõluevangeeliumi ja eesti koorimuusikaliste väärtustega vastu minnakse selle aasta jõuluperioodile, ja kujuneb meid ümbritsevas ühiskonnas armastatud jõulujumalateenistuseks, mida kutsutakse CAROL Service.

Pagari- ja kondiitrisaadused, delikatessid, shokolaadid ja maiustused
SUUR VALIK LIHASAADUSI JA JUUSTE. TORDID PIDULIKKUDEKS SÜNDMUSTEKS. 80-ISTMELINE KOHVIK.
JÕULUD 1984
Äri suletud: Dec. 23, 24, 25 ja 26.
Äri avatud: Dec. 27, 28 ja 29.
Meie viimane äri lahtioleku päev on laupäev enne Jõulupühi, Dec. 22. 1984
UUS AASTA 1985
Suletud: Dec. 30, 31 (1984) ja Jan. 1. (1985). Avatud: Jan. 2. 1985
AUGUSTA Ave.
484 QUEEN ST. W.
HR Rooneem's BAKERY LTD.
SPADINA
BATHURST
484 Queen St. W.
Toronto, Ontario M5V 2B2
366-1205 366-3619
LAKESHORE BLVD.
GARDINER EXPRESS

JÕULUEELNE ODAV-MÜÜK

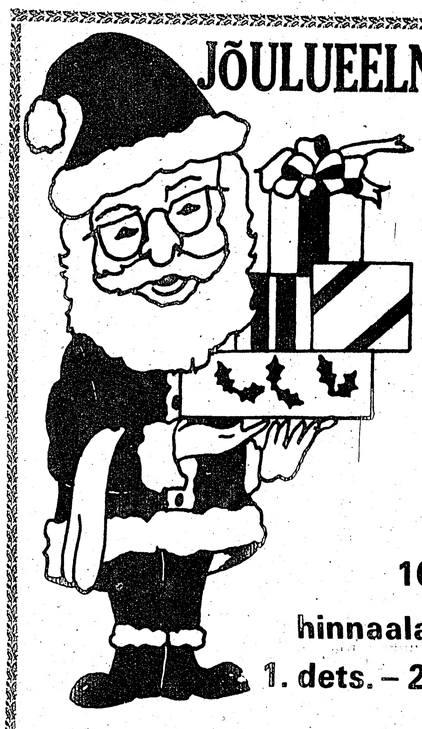

HELIPLAADID
LINIKUD
SOHVAPADJAD
SAUNASEEBID
ja -TARBED
PUUST ESEMED
NAHATÖÖD
10%
hinnaalandusega
1. dets. – 22. dets. s.a.
„MEIE ELU" talituses, Eesti Majas
958 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Sobiv kink jõuludeks
NEEME JÄRVI HELIPLAAT
(Tubin, Sibelius j.t.)
ALAN TEDER, 29 Bowden St., Toronto, Ont. M4K 2X3
Telefon (416) 465-5382 (igal ajal)

ILMUS
RAIMOND KOLK
„ELU EDENEB"
ROMAAN
EESTI KIRJANIKE KOOPERATIIV
Hinnad tellijaliikmelle: üksik raamat brosh. $9.50, köites $11.70. Poolsari brosh. $57.00, köites $70.20. — Kaanehind mittelliikmelle: brosh. $12.00, köites $16.00
Esindajad: A. Viirlaid, 63 Glen Davis Cres., Toronto, Ontario M4E 1X7; Estonian Publishing Co., „Meie Elu" 958 Broadview Ave., Toronto, Ontario, M4K 2R6; E. Kalm, R.R. 2, Breslau, Ontario N0B 1M0; E. Kivestu, 588 Westluke Ave., Montreal, Que. H4X 1P7, tel. 484-0685; V. Kurm, 368 Toledo St., Thunder Bay, Ont.; V. Lenk, 511 Lawson Rd. London, Ont., N6G 1Y1; W. Metski, 6 Dawn Rd., St. Catharines, Ont. L2N 4M6; Mrs. L. Normet, 343 Cannon St. E., Hamilton, Ontario L8L 2C1; U. Veedler, 47 Kent Ave., Sault Ste. Marie, Ontario; V. Spargue, 2313 Samuel Drive, Ottawa, Ontario K1G 3C3.

Kotkajärve ballil Eesti Majas esines Eesti Rahvapillide Orkester Ingi-Mai Loorand'i juhatusel. Orkestris on mängijateks ligi 50% noored. Vasakult: Jaak Haiba — viiul, August Hütt — viiul, Marja-Leena Roos — viiul, Alfred Kelder — viiul, Peter Sõrra — akordion, Elmar Tani — akordion, Vaiki Melts — kannel, Enn Merivee — kitarr (varjatud), Jaan Roos — kannel, Rudolf Lall — kannel, Oskar Haamer — põispill, Arthur Ale — viisikannel, Tiina Hubel — põispill, Karin Jürman – flööt (varjatud), Ingi-Mai Loorand — flööt (juhataja), Reet Roos — lokupill, Martin Roos — moldpill, Riki Roos — jauram.

Foto — Ants Kütt

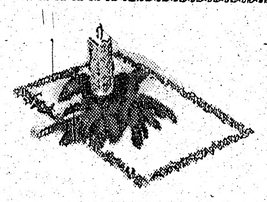

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate

MITMESUGUSEID SOBIVAID
JÕULUKINKE

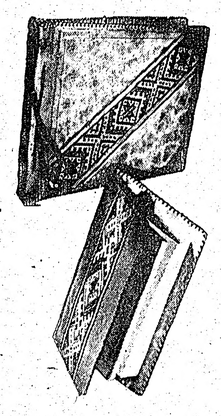

EHISNAHATÖID
ALBUMEID, RAAMATU-
KAASI, LAUAPLOKKE,
RAHATASKUID

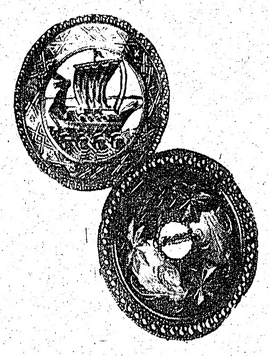

HELIPLAATE
EESTI VÄRVIDES KÜÜNLAID
HÕBE JA KULD EHTEID
LINIKUID, SOHVAPATJU
SAUNASEEPE
PUUST KINKEESEMEID
RAAMATUID (ka lastele)
KERAAMIKA-TÖID
JÕULU-LINIKUID jm.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Eksitavaid trükivigu

„Meie Elus" nr. 45, lk. 5 ilmunud luuletusse „Ka kuldnokad lendasid merele" on sattunud mõningaid vigu, milliste parandamine originaalile vastavaiks on eriti tähtis juhtumiks, kui tekib soov luuletise deklameerimiseks või kohaldamiseks kõnekoorile. On trükitud algusest arvates (sulgudes esimesena salmi, teisena värsi, rea nr.): (1,1) Nüüd teine ja sügise tuuline tiib . . . Peab olema: Nüüd teine ju sügise tuuline tiib. (4,2) Trükitud: kui tulnud surm ja maale toond häda. Peab olema: surm tulnud kui, maale toond häda. (8,3) Trükitud: Ning sügisel lahkunud pilv . . . Peab olema: Ning sügisel lahkunud lindude pilv . . . (8,6) Trükitud: ees tuhandeil lõhutud pesad. Peab olema: ees tuhandeil lõhutud pesa. (9,1) Kordub (1,1) märgitud viga sõnas ja — ju. (12,3) Trükitud: ning kajakaid kaeblaevad mõni harv . . . Peab olema: ning kajakaid kaeblevaid mõni harv . . . Luuletuse viimase 4 rea õige sõnastus: Laev liikus ja laine ta kerele / lõi tuisates rannavee vahtu . . . / Ka kuldnokad lendasid merele — / ja päevast sai ränksünge õhtu . . .

Gaidide ja skautide Metsajõulupuu

toimub esmaspäeval, 17. dets. kell 7.30 õhtul Wilket Creek Park'is (Leslie St. — põhjapool Eglinton Ave.). Kaasa võtta küünal.

EESTI GAIDIDE MALEV KANADAS
EESTI SKAUTIDE MALEV KANADAS

Eesti arst valvekorras

15. ja 16. detsembril
dr. R. Vanaselja 921-7777
22. ja 23. detsembril
dr. R. Pahapill 921-7777
24., 25. ja 26. detsembril
dr. M. Leesment 481-6834
29. ja 30. detsembril
dr. J. Marley 921-7777

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

JURISTID

Andres Olvet, LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Bigelow & Hendy
789 Don Mills, Rd.
Tel. 429-3110

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1802, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

TEADAANNE

Toronto Eesti Ühispanga lahtioleku ajad on JÕULUPÜHADE ja UUE AASTA tõttu järgnevalt:

esmasp. 24. dets. — 9:00-1:00, teisip. 25. dets. — suletud, kolmap. 26. dets. — suletud, esmasp. 31. dets. — 9:00-1:00, teisip. 1. jaan. — suletud.

HÄID PÜHI

Toetage eesti vanemgaidide ja vanemskautide tegevust ja ostke nende käest endale

JÕULUPUU

Ettetellimiseks helistada õhtuti 690-6131. Hind $14.00.
Tellitud puud saab kätte Eesti Maja õuest õhtuti kella 6.00–8.00 alates 10-ndast dets.
RUTAKE, PUID ON TELLITUD PIIRATUD ARVUL

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel.483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

III KRISTUSE TULEMISE PÜHA jumalateenistus pühapäeval, 16. detsembril kell 11 homm. Esinevad noored.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Leeritund.

Jumalateenistusele järgneb KOGUDUSE ja PÜHAPÄEVAKOOLI JÕULUPUU all saalides. Esinevad pühapäevakool ja leerieelsed Margit Viia juhatusel. Jõuluvana. Kohv.

IV ADVENT 23. detsembril kell 11.00 hommikul. KRISTUSE SÜND — SÕNAS JA EESTI JÕULULAULUS. Laulab Cantate Domino dr. R. Toi juhatusel.

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUSED: I kell 12.00 päeval. Jutlustab piiskop Karl Raudsepp. Esinevad pühapäevakool ja leerieelsed, juhatab Margit Viia; II kell 4.00 p.l. — „Lootus", Evi Valge ja Lindaud. III kell 6.00 õhtul, Mare Westerblom-Ratas, viiul.

JÕULU-JUMALATEENISTUS 25. detsembril kell 11 hommikul.

INGLISKEELNE KÜÜNLAVALGE JUMALATEENISTUS pühapäeval, 23. detsembril kell 4 p.l. Järgneb JÕULU-KOOSVIIBIMINE all ruumides.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti kl. 10.00—18.00 ja neljapäeviti kl. 12.00—15.00.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED ja pühapäevakool igal pühapäeval kl. 9.30 h.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval; neljapäeva õhtuti kl. 6–8.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 16. dets. kell 11.00 hom. III KRISTUSE TULEMISE PÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Koguduse segakoor Asta Ballstadt'i juhatusel esitab Vivaldi „Gloria".

Pühapäeval, 23. dets. jumalateenistust ei ole.

Esmaspäeval, 24. dets. kell 3.00 JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor.

Teisipäeval, 25. dets. kell 12.00 päeval JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS. Solist bariton Arvo Mitt. Ingliskeelne JUMALATEENISTUS kell 1.30 p.l.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7.00 õ. kiriku saalis.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal ja leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID kell 3.00 p.l. iga õhtupoolse jumalateenistuse eel.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis teisipäeviti kella 6.00—8.00 õ. ja neljapäeviti kella 2.00—8.00 õ. Kiriku kanselei on avatud neljapäeviti kella 10.00—8.00 õ.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

Kristuse tulemise 3-dal pühapäeval, 16. dets. kell 3 on JUMALATEENISTUS ja sellele järgnev koguduse JÕULUPUU-KOOSVIIBIMINE kohvilauas. Külalisorganistuks on hr. G. Hoekstra St. Catharinesist, kellel orelil on ka kontsert-osa.

JÕULUÕHTU jumalateenistus on 24. dets. kell 4 p.l. Laulab koguduse nais-ansambel.

VANA-AASTA ÕHTU jumalateenistus armulauaga ja lahkunute mälestamisega on 31. dets. kell 4 p.l.

UUE-AASTA esimene teenistus on pühapäeval, 6. jaanuaril kell 1.30.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres.
Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 16. dets. kell 11.00 hom. JUMALATEENISTUS EHATARES. Kõneleb Allan Laur. Laulavad Leesment'i noored. Kell 2.00 p.l. KIRIKUS PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Laulu ja muusika kava pühapäevakooli lastelt. Kõne: Allan Laur. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.). Kell 6.00 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik. Issanda surma mälestamine. Kolmapäeval, 19. detsembril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

Pühapäeval, 23. detsembril kell 3 p.l. JÕULUJUMALATEENISTUS. Jõulusõnum esitatud laulus ja muusikas Ülo Lindströmi juhatusel. Laulavad koor, naistrio, noortetrio, Ülo ja Raul ja lapsed. Lühikõne: Allan Laur.

Jõululaupäeval, 24. detsembril kell 5 õ. JÕULUEVANGEELIUM JA JÕULULAULUD. Kõne Allan Laur. Laulavad Leesment'i noored.

Jõulupühal, 25. detsembril kell 11 hommikul JÕULUJUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Duett.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Pühapäeval, 16. dets. kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele ja noortele. Kell 11.00 lastele. Kell 11.00 hom. III adventpüha JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid. Kell 5.00 õ. PÜHAPÄEVAKOOLI JÕULUPUU küünlavalgusel, laste ettekanded, noorte koor, kinkepakid.

Pühapäeval, 23. dets. kell 11.00 hom. IV ADVENTPÜHA JUMALATEENISTUS. Kell 6.00 õ. JÕULULAULUDE-ÕHTU küünlavalgusel, koorid, solistid, Ch. Kipperi juhatusel, kõneleb E. Toompuu.

Esmaspäeval, 24. dets. kell 5.00 õ. JÕULULAUPÄEVA-ÕHTU JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, noortekoor.

Teisipäeval, 25. dets. kell 11.00 hom. JÕULU-PÜHA JUMALATEENISTUS, kõnelevad külalised, segakoor.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 16. dets. kell 11.00 hom. JUMALATEENISTUS, teenivad A. Seppi ja E. Saraoja.

Kolmapäeval, 19. dets. kell 7.30 õ. PIIBLIPALVETUND.

Laupäeval, 22. dets. kell 5.00 õ. perekondlik JÕULUPUU koosviibimine.

Pühapäeval, 23. dets. kell 11.00 hom. JUMALATEENISTUS, teenivad H. Sepp ja E. Saraoja.

Esmapäeval, 24. dets. kell 5.00 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS, E. Saraoja.

Teisipäeval, 25. dets. kell 11.00 hom. JÕULUJUMALATEENISTUS, teenib E. Saraoja.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Koguduse JÕULUÕHTU peetakse laupäeval, 15. dets. kell 4.00 p.l. Peetri kiriku saalis. Palvus koguduse vaimulikult, ettekandeid koguduse laulukoorilt, naisringi käsitööde müügi- ja kohvilaud.

JÕULU-JUMALATEENISTUS toimub jõululaupäeval kell 2.00 p.l. Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik, laulab koguduse laulukoor G. Raag'i juhatusel. Orelil dr. Roman Toi. Laululehed.

OTTAWA EESTI EV.LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal.
Õp. O. Gnadenteich

JÕULU-JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 23. detsembril kell 3 p.l. Järgneb jõulukohane koosviibimine kohvilauas.

ARMAST ÕDE, TÄDI, VANA-TÄDI JA SÕPRA

ASTA WILLMANN-LINNOLT'it

mälestavad sügavas kurbuses

õde MAIMU
REET
TIIU, ELIINA, KARL
MARINO

ARMAST SÕPRA JA KOLLEEGI, TULIHINGELIST EESTI SÕNAVABADUSE KAITSJAT

ASTA WILLMANN-LINNOLT'it

mälestavad leinas

HILJA ja ARVED VIIRLAID

HEAD NAABRIT, KAASEESTLAST

LINDA OBAK'ut

mälestavad leinas

ROYAL BEACHI EESTLASED

HEA JA KAUAAEGNE TUTTAV

EVALD PRINTS

Sind mälestame kurbuses

ELMAR ja LINDA MÖLDRE

LUGUPEETUD SELTSI LIIGET

EVALD PRINTS'i

mälestab kurbuses

TORONTO EESTI SELTS

TÄNUAVALDUS

Suur tänu kõigile, kes meie armsa abikaasa, isa ja äia

JUHAN KÄIS'e

ärasaatmisest osa võtsid, teda mälestasid lilledega, annetustega ja leinakuulutustega, meile kirjalikult ja suusõnaliselt kaastunnet avaldasid. Südamlik tänu E.Ü.S.'i juhatusele ja perele, Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Klubi juhatusele ja dr. Roman Toi'le. Järelhüüete eest täname Jüri Ruus'i, Evald Tikenberg'i, Nikolai Valget, Helmuth Riko't, Evald Timusk'it ja dr. Karl Aun'a. Suurim tänu õpetaja Edgar Heinsoo'le meeldejääva talituse ja abi eest.

LIINA, KADI ja RICHARD

ARMAST SELTSILIIGET

ASTA WILLMANN'i

mälestab

HIIDLASTE SELTS

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

ARMAST ABIKAASAT

JAAN TAMMIK'ut

sündinud 30. augustil 1918 Muhus
surnud 4. detsembril 1984 Torontos

mälestab sügavas leinas

ABIKAASA

ARMAST

HENNI STEINMANN-MESTER'it

surnud 24. novembril 1984 Londonis, Inglismaal

mälestavad kurbuses

HELMA JÜRIMA perekonnaga
MARTA KOOL
LINDA NIEMI
ILME SEREN perekonnaga
ASTA ja OIVO SILDVEE

LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER

JAAN TAMMIK'ut

mälestavad leinas

FERDI ja ASTA KALJUSTE
HILMA TAALBERG
VOLLI AVARLAID

OOTAMATA SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST

LINDA OBAK'ut

neiuna Rõõmus
sündinud 1. novembril 1900 Harglas
surnud 6. detsembril 1984 Royal Beach'is

mälestavad sügavas kurbuses

ASTA ja ERNST
OMAKSED Kodu-Eestis

Puhka rahus

ARMAST SUGULAST

JAAN TAMMIK'ut

mälestavad sügavas leinas

MARGARETA abikaasaga
SILVIA abikaasaga
VELLO
ANITA abikaasaga

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

MÄLESTAME KALLIST SÕPRA

KALJO ILVES't

KALJO ja HEDO VOORE
ERIKA NIGOL
MIHKEL, LILLIAN ja PEETER

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

ARMAST SUGULAST JA HEAD PEREKONNASÕPRA

JAAN TAMMIK'ut

mälestavad sügavas kurbuses

AGNES, TAIMI, RÜÜNE

LAHKUS HEA SÕBER

KALJO ILVES

Kurbuses leinavad

GUNNAR ja ESSI VASAR
KATI ja DAVID BROWN

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

JAAN TAMMIK'ut

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST SÕPRA

KALJO ILVES't

mälestavad leinas

DAISY ja EVALD TIKENBERG
AINO ja LEX TOIGER
SIGRID ja ERVIN VARAMÄE
EVI ALLIK

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

KALLIST SUGULAST

JAAN TAMMIK'ut

mälestavad leinas

MADIS PEEKER
ERNA TIGANE perekonnaga

KALLIST SÕPRA JA KOOLIVENDA

KALJO ILVES't

mälestavad leinas

KOLSI perekond

Meie Elu

UKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO

Poko's Meat Products äris	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.
The Finnish Place	5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 Algoma St.

ARMAST LUGUPEETUD SÕPRA

JÜRI REIAL'it

mälestavad leinas

NADIA ja WALTER WALTER

LUGUPEETUD SELTSI LIIGET

KALJO ILVES't

mäléstab kurbuses

TORONTO EESTI SELTS

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

ARMAST SÕPRA JA KOOLIVENDA

KALJO ILVES't

mälestavad leinas

NADIA ja WALTER WALTER

Jüri Reial

IN MEMORIAM

Jüri Reial sündis 1. novembril 1905 Kolga-Jaanis taluperemehe pojana. Alghariduse omandas Köstri-nimelises koolis ja keskhariduse Põltsamaa gümnaasiumis, mille lõpetamise järele astus Tartu Ülikooli Õigusteaduskonda. Ülikooli lõpetamise järele 1934.aastal valis enda kui juristi kutsetegevuseks kohtuala, sooritas väga heade hinnetega kohtuamtikandidaadi eksamid ning asus töötama vanema kohtuametikandidaadina peamiselt prokuratuuris ja oli hiljem lisakohtunikuks ja kohtunikuks Tallinna jaoskonnakohtutes.

Ta abiellus 1939.aastal Miliza Fridoliniga, millisest abielust sündisid poeg Jüri, nüüd juba tuntud südamehaiguste eriarst, ja tütar Pia.

Venelaste juba Eestis sees olles pääses 1944.a. dramaatilistes olukordades ja eluga riskides põgenema üle mere Rootsi, kuhu perekond oli jõudnud varemini m/l „Juhani" pardal. Rootsis töötas Västerås ja hiljem Stokholmis kantseleiametnikuna.

1948.aastal asus koos perekonnaga Kanadasse, kus töötas esimesed aastad Torontos Eatoni harukaubamaja mööbli speditsiooni osakonnas ja alates 1952. aastast 20 aastat täisajaga advokaadifirmas Goodenough-MacDonell-Higginbottom-Colville. Samal ajal jätkas õpinguid Kanada õiguse alal Osgoods Hall'is. Hiljem tegi mitmele advokaadifirmale kaastööd ning töötas 1976 kuni 1984 osalise ajaga Land Registry Office'is.

Kanadas oli J. Reial 1949—1953 Peetri koguduse esimees ja Kanada Eesti Õigusteadlaste Ühingu juhatuse liige.

Nõnda kõnelevad kadunu elukäigu kohta linnulennulised read: Eestis — katkenud kohtualane karjäär ja paguluses — püsimine j risprudentsiga seotud tegevuse piirimaadel. Sama dualistliku elukäigu osaliseks on samaealised eesti juristid olnud omas suures enamuses.

Ometi ei tähendaks Jüri Reiali elatud elu väline külg tavalise tosinainimese elu. Välisel taustal tõuseb meie silmade ette kuju väga sisurikkast ja avarast inimesest. Miljonid inimesed sünnivad ja surevad, kuid iga elu on oma avaldusis ainus ja kordumatu. Tihti on inimese elu kujunemist võrreldud kunstiteose loomisega, sest igas kunstiteoses kajastub suuremal või vähemal määral looja vaim, mis on ainukordne. Eriti on see paikapidav kadunu puhul.

Jüri Reial oli isiksus, kes elas harmoonilist elu iseendaga, oma perekonnaga ning ühiskonnaga, keda ta teenis. Ta ei olnud nuriseja ega mässaja. Ta iseloom ning elu sügevikest läbikäinu moraalne ja religioosne mina mõjusid, et ta hästi sobis oma kutsetööga. Kui kohtunikku iseloomustas teda kõrge intellektuaalne kapatsiteet, lausa intuitiivne õiglustunne ja siiras inimlikkus, milliseid omadusi veelgi soodustas kodus valitsenud perekondlik atmosfäär, mille kujundasid ta juristist abikaasa ja äi — autoriteetne riigikohtunik F. Fridolin. Kadunu ei leppinud vaid nü. mehaanilise kohtumõistmisega ja paragrahvi rakendamisega, vaid pidas meeles, et summum ius, summa iniuria, et suurim õigus võib olla ka suurimaks ülekohtuks, ning talitas selle järgi. Jüri Reial oli õiguse preester.

Kadunud andis enam kui võttis. Ta andis oma parima. Ultra posse nemo obligatur: keegi ei ole kohustatud andma üle võimalikkuse, ütlesid vanad rooma juristid.

Eriti tuleb esile tõsta kadunu teeneid Kanadas Peetri koguduse ja kiriku ülesehitamisel, kus ta koguduse esimehena oma kaaluka ja lepliku hoiakuga tasandas teed, kui see juhtus olema konarline ning soodustas isegi võimatusena näivate eesmärkide toimetuleku. Toronto Peetri kogudusel on põhjust mälestada oma koguduse rajamisaegset esimeest tänulikus meeles. Samuti mälestab sügavas leinas oma kadunud kolleegi Eesti Õigusteadlaste Ühing Kanadas.

Meie mälestusis ehitas Jüri Reial endale kauni monumendi, mis säilub. Sit tibi terra levis!

KAUL KADAK

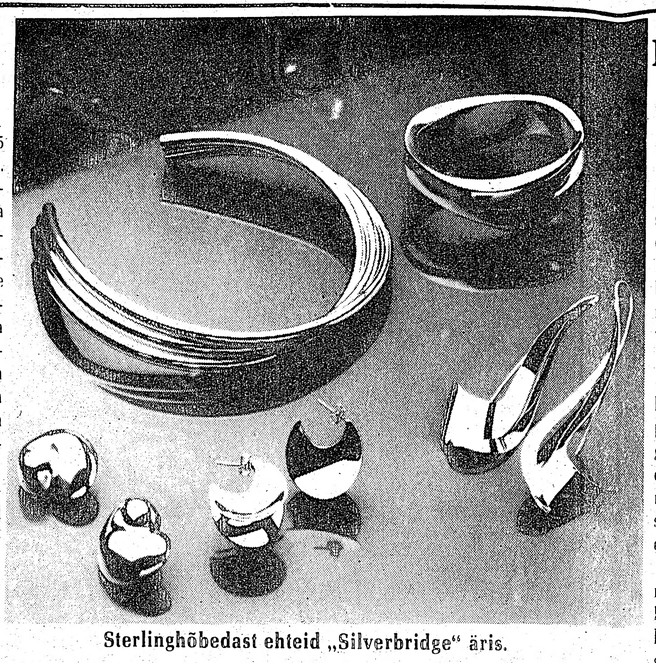

Sterlinghõbedast ehteid „Silverbridge" äris.

Ehete disainer väidab:

Muistsed balti kaubitsejad andsid nime inglise „sterling'ile"

Muistsed balti kaubitsejad, keda Inglismaal hüüti „Easterlings", andsid nimetuse 13. sajandi briti mündile „sterling", väidab hõbeehete disainer Peter Wong, kes uurinud selle väärismetalli ajalugu.

Hiinlased olid tõenäolikult esimesed, kes avastasid hõbeda väärtuse ja arendasid tehnika selle mitmekülgseks kasutamiseks eheteks ja tseremoniaalseks otstarbeks. Kuld oma läike ja värvusega meenutades päikesevalgust, sümboliseerides tavalisi elumõnusid, jahe kuupaistele sarnanev hõbe leidis oma sügavama müstikaga imetlemist eriti idarahvaste poolt.

VIIKINGID EELISTASID HÕBEDAT

Päikesekummardajad egiptlased aga, kes omasid suurimad kullavarud, eelistasid kulda teistele metallidele. Peale hiinlaste olid viikingid maailma entusiastlikumad hõbeda kogujad. Neile see vääris- metall omas veelgi suurema müstilise võlu. On teada, et oma rektetel nad põlgasid kulda ja röövisid vaid hõbedat. Kuid viikingid polnud alati röövimas. Neist said kaubitsejad ja maailma esimesed meresõitjad, kes, kas otseselt või kaudselt, olid seotud Hiinaga kaua enne Marco Polo't. Ajaloolased märgivad mõlemas kultuuris leiduva mütoloogia ja sümbolite silmapaistvat hõimlust. Seda võis märgata viikingite tsivilisatsiooni eksponaatidest kolm aastat tagasi New Yorgi Metropolitan muuseumis, kus silma paistsid maod, lohed ja teised müütilised olevused. Kuigi need ei olnud hiinapärased, esinesid nad regulaarselt samas sobituses, mida võib leida ka hiina tarbe-esemetes.

BALTI KAUBITSEJAD

Võib arvata, et viikingite kiindumus hõbedasse on kandunud kvaliteedinõuetesse, mis reguleerivad tänapäeva metallikaubandust.

Aastal 1300 Inglise kuningas Edward I tuli närbuva majanduse parandamiseks mõttele standardiseerida mündid. Varem puudus neil kindel väärtus ja kaupmehed polnud kunagi kindlad palju neile tasuti. See soodustas vahetuskaubandust ja takistas majanduse arengut. Kuid juba enne seda oli Inglismaal kaupmehi, kelle raha võeti vastu hea meelega, kuna polnud kahtlust nende väärtuses. Need olid kuulsad balti kaubitsejad, päljud neist eestlased, tol ajal tuntud kui „Easterlings", mis viis nimetusele „sterling" ja anti ka uuele reguleeritud rahale.

Peter Wong, kes omab äri „Silverbridge" Torontos Cumberland Str., tunneb hästi sterling-hõbeda ajalugu ja kujundab sellest ehteid, mis tema arvates omavad harulduse väärtuse, kuna ainult vähesed valivad hõbeda. Ta ütleb, et peab olema väga eneseteadlik, et tänapäeva materjalistlikus ühiskonnas kanda hõbeehteid ja mitte näidata oma staatust kullaga.

ALAN A. VERNON

„Niiditõmbajad"

(Algus esiküljel)

kuulekas neid saatvaile politrukkidele.

Kes sellest üritusest aktiivselt osa ei võtnud ja palju on neidki, kes sellest teada said vaid nädalapäevad hiljem, need muidugi seda õigeks ei pea.

●

Mõned on arvamisel, et selle kokkutuleku tegelikeks „niiditõmbajateks" olid siiski kodumaa esinejaid saatvad politrukid, VEKSA tegelased ja Kanada N. Liidu sõprusringi tegelane George. Meie vaenlane kasutas ära esinejate siinseid sugulasi, Vancouveri eestlaste külalislahkust ja kaugusi Kanada eesti ühiskondade suurematest keskustest, kus sellisele taktikale on jõud ja nõu käepärast.

V.J.

Sugulaste ja sõprade meelespidamiseks sobiv kingitus – „MEIE ELU" aasta või poolaasta tellimine

Meie Elu

Saatke „Meie Elu" tellitusele tellimine ja meie saadame telle ülekandmiseks kinkekaardi, või saadame tele nimel otse saajale.

Tellin „MEIE ELU" (aastaks, poolaastaks):

Hr., pr., prl. .....

Aadress: .....

.....

Tellija nimi: .....

Aadress: .....

.....

Palume käesolev kupong täita ja saata koos rahaga. „Meie Elu", 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Kiri Quebecist

Sündmustihe nädalavahetus Montrealis

Pensionäride 23. novembri klubiõhtu erines tavalisist igareedesesist kokkutulekuist selles mõttes, et see Kadriõhtuks oli kujundatud. Külalistele, kes söögilaudade ümber oli istet võtnud, serveeriti daamide poolt soe eine sellele järgneva kohvilauaga.

Klubi esimees, pr. Toome avas kokkutuleku tervitusega ja Kadripäeva iseloomustava sissejuhatusega. H. Höövel, kes juba aastaid on olnud klubiõhtute eeskavade väsimatu korraldaja, tegi päevakohase sissejuhatuse ja andis ülevaate klubi edaspidistest algatustest.

Järgnes E. Leithammeli ettekanne, mis kuuljad viis Kadriõhtule eesti külaühiskonnas, nähtuna Väikse Hlimari silmadega ligi sada aastat tagasi.

A. Piidam oma ettekandes tutvustas kuulajaid muistsete Kadriõhtu kommetega.

Vastavalt korraldajate ideele kandis enamik peolisi peakatteid, milledele sellekohane zhürii oma hinnangu pidi andma. Kaks daami ja üks härra, kes zhürii moodustasid, langetasidki oma otsuse, olles enne peakatteid ja nende kandjaid avalikult imetelnud ja salaja piilunud.

Esimene auhind daamide klassis langes M. Unutshkale, kes oma XV sajandi Burgundia peakattega ja vastava rõivastusega oli nagu elusuurune kuju vennaste Grimmide muinasjuturaamatust.

Teise auhinna võitjal, Dagmar Kokkerit, tuli vaadelda kaasaegse pilguga ja mõjustamata käesoleva sombase aasta-aja norutundest, sest ainult kirkal südasuvel võivad lilled nii lopsakalt õitseda, nagu tema kübara dekooril. Laureaat aga e avaldanud saladust, kas ta ka päästerõngast tarvitab oma lilli kastmise otstarbel üle ujutades.

Sealt edasi tuli jätkata kalendri lugemist tagurpidi, sest kolmanda auhinna võitja, Lõ Oja oli oma kevadise kübaraga nagu ülestõusmisepühade-aegse Simpsoni katalogi kaante vahelt välja astunud.

Meeste klassis päris esimese auhinna L. Kallas, kes elavalt meelde tuletades noori beetleid nende debüteerimise ajajärgul, tõestas, et parukas võib väga hästi langeda ka peakatete definitsiooni alla. Muidugi tingimusel, kui seda ei kanta pärisjuuste aseainena. Ja see eeltingimus oli läidetud.

Teise auhinnaga krooniti A. Aarma, kes paljureisinud maailmarändurina ühte maade ja merede tagant kaasatoodud laia kübarat kandes ennast ilmselt väga mugavalt tundis.

Kolmandale kohale tuli üks Türgi sultan, kes lähemal vaatlusel meie oma hr. Metsaks osutus.

E. Leithammeli poolt teatavaks tehtud zhürii otsused kinnitas publik oma aplausiga.

Kui võitluse tolm oli maha vajuda jõudnud ja püssirohu suits hajunud, võis näha publiku hulgas veel küllaldaselt ehitud päid, mis auhinnatud peakatetega võistluse välja kannatanuks. Vaene zhürii — ega temagi elu kerge polnud! Vast peaks tulevikus selliste otsuste tegemine rahva kätte antama, et VOX POPULI käudu VOX DEI ilmsiks tulla saaks.

KULDMEDAL SIIRI PAULILE

Kauaoodatud QUESTO võimlemisklubi rütmilise võimlemise võistlus toimus laupäeval 24. novembril Marymount gümnaasiumi moodsas võimlas seitme klubi naiskondade osavõtul. Need olid:

Bossi's Confoocook Dance & Gymnastics Center New Hampshirest; Edmonton Rhythmic Sportive Gymnastics Club New Brunswickist; Kanata RSG Club Ottawast; Oakland Rhytmic Images Detroitist; Questo RSG Club Montrealist, United Gymnastics Academy Jacksonville'ist, Floridast; Kalev RSG Club Torontost.

Kokku oli võistlejaid 27, neist seenioride klassis 8 ja juunioride 19. Mõlemas klassis võisteldi viiel alal hüppenöör, rõngas, nuiad, pall ja lint.

Seenioride klassis võitis kuldmedali Siiri Paul Questo klubist, hõbemedali Nathalie Sabourin samuti Questost, kuna pronksmedaliga vääristati Mary Stanley United Gymnastics Academyst. Juunioride kolm parimat olid Erika Sidler Questost esimene; Charlene Edwards Oakland Rhythmic Images'ist teine ja Pamela Newton Questost kolmas.

Peakohtuniku ülesanded olid Evelyn Koopi vilunud kätes.

Pingerikas tööpäev lõppes ühise einega Antico Martini restoranis.

VABADUSSÕJA ALGUSE TÄHISTAMINE

Sama päeva õhtul leidis kiriku saalis aset Vabadussõja alguse tähistamise aktus Võitlejate Ühingu ja skautlike organisatsioonide ühisel korraldusel.

Montreali Võitlejate Ühingu esimees ja Kalevi lipkonna juhataja, skm. Endel Rubergi sissejuhatavale sõnavõtule järgneva palvuse pidas abipraost H. Laaneots, mispeale gaidideskautide kõnekoor retsiteeris skautliku palvuse.

Aasta jooksul surma läbi lahkunud skautliku liikumise tegelasi, Alice Rubergi ja Henn Arvot mälestati leinaseisakuga.

Kalevi lippkonna vanem, skm. Leks Soom luges ette Maleva pealiku käskkirja, millele järgnes kahe pala ettekandmine noorte kõnekoori poolt.

Aktusekõne pidas dr. Tiit Kauri Rootsist, kes praegu teadlaste vahetuse korras töötab Ottawa ülikooli juures. Pärast lühikest tagasivaadet vabadussõja-eelseile Eesti saatust mõjustavaile sündmusile ja Vabadussõja käigule, analüüsis kõneleja neid tegureid, millele rajaneb vaba maailma eestlaskonna ühisjõud eestluse säilitamise töös ja tuli järeldusele, et kõik need sõltuvad sellest, millisel määral eesti keele oskus püsima jääb. On ju ilmne, et puudulik keeleoskus takistab osasaamist eesti kultuurivaradest, mille tagajärjel kaob huvi eesti probleemide vastu. Kõneleja omistas suurt tähtsust tõusvate generatsioonide püsivale huvile teaduste ja oskuste omandamise vastu. Nii nagu Vabadussõja võitmise juures oli patriotismi kõrval tähtsaks faktoriks võitlejate haridustlik üleolek ja Esimeses maailmasõjas omandatud sõjaline kompetentsus, nii on ka noorema põlvkonna rahvuslus koos kompetentsiga väga mitmesugustel aladel pandiks eestluse püsimisele ja Eesti sõltumatuse taastamisele.

Teine päevakohane ettekanne pidi kahjuks ära jääma kõneleja; major Toomas Rubergi haigestumise tõttu.

EKN tervitused aktusele tõi abiesimees Peeter Mõldre, kes oma sõnavõtu lõpetas väitega „Meie võitlusrelvad on aastate jooksul küll muutunud, kuid meie eesmärk on sama, mis Vabadussõjas". Montreali Eesti Seltsi nimel tervitas doktorand Jaan Raudsepp ja USA Skautide Maleva nimel skm. Valdeko Sirgo. Soome Sõjaveteraanide ja Kanada Eesti Skautide Maleva tervitused tegi teatavaks skm. E. Ruberg.

Järgnes tunnustusmärkide väljajagamine. Skautlike teadmiste ja oskuste märgid said Kristjan Puhvel hõbemärk, kuna pronksmärgid said Jaan Kukk, Allan Sutt ja Heikki Viita. Peale selle sai Kristjan Puhvel CIL'i hõbemedali täpsuslaskmises. Välis-eesti gaidliku liikumise 35-aastase kestvuse mälestusmärgid said hellake Tiiu Sirgo ja gaid Ingrid Sirgo.

Aktust kaunistasid deklamatsiooniettekanetega hellake Tiiu Sirgo, gaid Ingrid Sirgo ja vanemgaid Linda Kukk. Lõppsõna ütles Montreali Võitleja Ühingu kirjatoimetaja, kaasvõitleja Ülo Ojamaa.

Aktusele järgnes kohvilaud, mispuhul loositi välja üks E. Rubergi maal, mille autor oli annetanud ja pr. Vismanni ning Võitlejate Ühingu poolt loteriile annatud raamatuid.

SURNUTEPÜHA

Järgneval pühapäeval, 25. novembril, oli Surnutepüha jumalateenistus kokku toonud kirikutäie palvelisi.

Oma jutluse oli õpetaja H. Laaneots rajanud Matteuse evangeeliumi 25. peatüki salmidele 31 kuni 46.

Jeesuse maine elu lõpeb küll surmaga, kuid sellele järgneb ülestõusmine. Igasugune maine võim on rajatud eeldusele, et surm on midagi lõplikku. See oleks ka nii, kui ei usutaks Kristuse ülestõsmisesse. Kes aga sellesse usub ja glab Jeesuse õpetuse kohaselt, saab vabaks surmahirmust ja tohib loota jumalariigi pärimisse.

Lahkunuid mälestasid üksikisikud, perekonnad ja akadeemilised organisatsioonid.

- ts -

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

KUHU MINNA?

Reedel, 14.–16. dets. Magda Pihla stuudionäitus, 33 McNairn Ave.

Pühap., 16. dets. Vana-Andrese koguduse segakoor esitab Antonio Vivaldi „Gloria" algusega kl. 11 h. Vana-Andrese kirikus.

Pühap., 16. dets. Täienduskooli jõulupuu Eesti Majas algusega kl. 2 p.

Reedel, 21. dets. Caprikornus Jõulupuu Tartu College'is algusega kl. 8 õ.

Esmasp., 31. dets. Hamiltoni Eesti Seltsi uue aasta ball Convention Centre'is, 115 King St. West, alguse ga kl. 7.30 õ.

Esmasp., 31. dets. uueaasta ball Seedriorul algusega kl. 8 õ.

Esmasp., 31. dets. Meeskoori aastavahetuse Ball Inn on the Park hotellis.

Esmasp., 31. dets. Eesti Maja uueaasta-vastuvõtu ball algusega kl. 7 õ.

Pühap., 17. veebr. Käbi Laretei klaverikontsert Walter Hall'is (Queen's Park) algusega kl. 3.30 p.

Montreali skautlikud noored oma täpsuslaskmise trofeede vitriini ees. Vasakult – Ingrid Sirgo, Jaan Kukk, Kristjan Puhvel. All – pensionärid Kadriõhtul. Vasakult – L. Oja, H. Metsa, H. Höövel, E. Leithammel, A. Aarma, D. Kokker, L. Kallas, M. Unutshka.

Fotod — M. Sultson ja H. Aarman